Yazı işleri :
E. U. Rs.
Harb Tarihi Dairesi

Harb Tarihi Vesikaları DERGİSİ

Üç ayda bir çıkarılır
(Mart , Haziran , Eylûl , Aralık)
Ayları

Basım işleri :
E. U. Basımevi
ANKARA

Yıl : 4 | Aralık - 1955 | Sayı : 14

Tarih yazmak, yapmak kadar mühimdir. Yazan, yapana sadık kalmazsa; değişmiyen hakikat insanlığı şaşırtacak bir mahiyet alır.

ATATÜRK

İstiklâl harbinde 26-Ağustos-1922 büyük taarruzunda 15 nci fırka cephesinde Tınaz tepe zirvesini zabt eden Kahraman 38 nci Alay subaylarından bir grup.

(X) işaretli zat, A. K. P. Miralay (Albay) Zeki bey.

İÇİNDEKİLER :

1 — Vecizeler
2 — Tarihî vesikalar ve açıklamalar

176 sayılı Ordu Dergisine ektir

E. U. Basımevi
ANKARA
1955

VECİZELER

Biz, beynelmilel münasebatta mütekabil emniyet ve riayet istihdaf eden açık ve samimî politikanın en hâr tarafdarıyız. Hassasiyetimiz, bu vâdide tezahür eden tertibat ve tekellüfata karşı, bunların bizim için de fiilî ve hakikî bir emniyet vücude getirip getirmiyeceği noktasındadır.

I-Kasım-926

ATATÜRK

Tevessül ettiğimiz büyük icraatta, milletimizin yüksek kabiliyeti ve yüksek akl-ü selîmi başlıca mürşidimiz ve membaı muvaffakıyetimiz olmuştur.

I-Kasım-926

ATATÜRK

Bu büyük millet, arzu ve istidadının müteveccih olduğu istikametleri görmeğe çalışan ve görebilen evlâdını daima takdir ve himaye etmiştir.

I Kasım-926

ATATÜRK

TARİHÎ VESİKALAR

357 No. lı vesikanın açıklaması

Mersin ve Tarsus havalisi Kuvayi Milliye Kumandanı Emin Arslan Beyin silâh isteği hakkında Hey'et-i Temsiliye Riyasetine yaptığı bir müracaatine aittir.

Vesika No. 357

Silifke
10/4/36

Hey'et-i Temsiliye Riyasetine

hevesine

1 — Ahalinin (R o S N H) ve silâhın mevcuduna binaen lûtfen hiçolmazsa beşyüz kadar eslihanın kabilse sahilden ve bir bombardımana mâruz kalındığında mukabele edilmek üzere yedi buçukluk seri' cebel topunun müfrezelerime sür'at-i sevkı hususunda lâzımgelenlere emir ve irade buyrulmasını istirham eylerim ferman.

Adana'ya mürettep Mersin ve Tarsus havalisi Kuvayi Milliye Fedai Müfrezeler Kumandanı Emin Arslan

Mutasarrıf Esat Rauf
(İmza okunamadı)

Saffet Beyefendiye irsali

Ruhi **12/nınh**

Vesika No: 357

سنفکه
١٦/٤/٣٠

هیئت تمثیلیه ریاستنه

مخصوصدر

١ـ هالیده (روسیه ده) وسلاحت موجودیه بناءً تلفظ
ایچون اولمازسه بشیوزخدمه آلمنك قابل سلاحده زربومبا ـ دانه
موجود فالنقین مقابلنده ایدلك اوزره بدی یکیوز بیوك طونك
مفرزه لرمه سرعت سوقی خصوصنده لازمکلنده امر واراده بیورلمسی
ازجام ایدرم فرمانه . آلمنه رتبه مرسیه وطرسوس طرابلس
قوای منیه قومانداني مفرزه لر
قومانداني
امیر آرسلان

مفرزه سعد رؤف

رائس

صفوت بن فقه زاده

358 ve 359 No. lı vesikanın açıklaması

Hey'et-i Temsiliye Riyaseti tarafından Diyarbakır'da XIII ncü Kolordu Kumandan Vekiliyle Anteb'te Kılınç Ali Beye gönderilen iki emrin asıllarını göstermektedir.

Vesika No. 358 ve 359

14-4-36

Diyarıbekir'de Onüçüncü Kolordu Kumandanlığına — Şifre

Antep havalisindeki ~~Üçüncü Kolordu Kuvayi Milliyesi~~ Kumandanı Kılınç Ali Beyden alınan telgrafnamede düşmanın Akçekoyunlu istasyonunda kuvvetlerini toplamakta olduğu ve bu kuvvetin herzamanan Antep havalisini tehdit edebileceği cihetle Urfa Kuvayi Milliyesinin de kendisiyle teşrik-i harekât ederek Akçekoyunlu'daki düşmanın ~~üzerine~~ tardedilmesi teklif ediliyor.

Urfa Kuvayi Milliyesinin Kılınç Ali Beyle tesis-i irtibat ve tevhid-i harekât ~~ederek vaziyetin icabatına göre harekat edilmesinin~~ etmesinin tebliği ve Urfa Kuvayi Milliyesinin son vaziyetinin iş'arı mercudur. İ.

Salih 14/minh Ruhi

Hey'et-i Temsiliye Namına
M. Kemal

Antep (Köçki) Kılınç Ali Beye

~~Tabur ve bataryanın tahribi henüz caiz bilâhara bilâhara tahrik~~

C 12/ Urfa Kuvayi Milliyesinin sizinle tesis-i irtibat ve tevhid-i harekât eylemesi Onüçüncü Kolorduya yazıldı. İ.

Vaziyetiniz ve düşman vaziyeti hakkında âcilen malûmat itası mercudur. ~~Müdebbirana münferid vaziyetin şimdiye kadarki cereyanı müsaidini ihlâl etmiyecek ve faik düşman kuvvetleri hem karşısında bir mağlûbiyete mâruz kalmıyacak veçhile müdebbirana harekat olunması mercudur. vaziyet hakkında~~

Hey'et-i Temsiliye Namına
M. Kemal

١٤ - ٤ - ٢٦

دیاربکر ده اوسه اوسی قول اردو قومانداننه - شفره

غتاب حوالیسنده کی [redacted] قوای ملیه قوه لری قلیچ علی بکدن آلنان
بلغه افتام ده دشمن اقچه قویونلی استاسیونی قوتلرینه طوپلامقده اولدیغی
وبوقوتلر هرزمان غتاب حوالیسنی تهدید ایده بیله جکی حصه اورنه قوای
ملیه سنک ده کندیسنی تشریف وظائف ایدرک اقچه قویونلی ده کی دشمنلری
طرد ایدلسی تکلیف ایدیلیور .

وترجمه حال =

اورنه قوای ملیه سنک قلیچ علی بکله تأسیس ارتباط ~~ایدلسی وضعیتنی~~
~~ایجابلرنه کوره حرکت ایدلسنی~~ تبلیغ اتمک و اورنه قوای ملیه نک حال وضعیتنی
اشعاری مرجودر .

هیئت تمثیلیه نامه

غتاب (کوچکی) قلیچ علی کله
~~[illegible]~~
وترجمه حال
اورنه قوای ملیه سنک سرحده تأسیس ارتباط ایتمسی اوسه اراضی فوق اردویه بازلق
وضعیتک ورشه تعیین حقنده عاجلاً معلومات اعطاسی مرجودر .
~~[illegible]~~
~~[illegible]~~
هیئت تمثیلیه نامه
وطن دقتی

360 No. lı vesikanın açıklaması

Hey'et-i Temsiliye Riyaseti tarafından XIII ncü Kolordu Kumandan Vekiline Urfa'nın tekrar elden çıkarılmaması için verilen emirlerinin aslına aittir.

Vesika No. 360

14-4-36

Diyarıbekir'de Onüçüncü Kolordu Kumandanlığına — Şifre

Urfa Mutasarrıflığından 13/Nisan/336 tarihiyle alınan telgrafnamede Urfa'nın tekrar işgali için üç tabur ~~bu~~ Fransız kuvvetinin Crablus'a geldiği ve 13 Nisanda Suruç'a ~~gelmek üzere bulunduğu~~ hareket eylediği bildiriliyor. Urfa'nın tekrar kaybedilmesi suitesiri mucip ~~olur, olacağından emniyetle elde bulundurulmasının derecei imkânı hakkında malûmat itasını Urfa~~ olacağından emniyetle muhafazası esbabının te'mini ve iş'arını rica ederiz. İ.

Salih

Hey'et-i Temsiliye Namına
M. Kemal

14/minh
Kapadım
Rıza

١٤ - ٤ - ٣٦

دیاربکرده اولان قواء ردو قرار اتفاقنه - شفره

اورفه متعلق قفقاسه ۱۲ نیسان تاریخیله الفانه تلغراف اتمام ده اورفه نك
تکرار استقالی ایچون ادعا صورتیله فرانسز قوتلری طرابلسه کلدکلری و ۱۲ نیسانه
سروجه حرکت ایلدکلری بلدیریور . اورفه نك
تکرار غائب ایدلمسی مؤثاثری موجب
اولمقدنه انیلمه محافظه سی
اسباب تأمین واستقاری جاییدر .

هیئت تمثیلیه نامنه

361 No. lı vesikanın açıklaması

Hey'et-i Temsiliye Riyaseti tarafından Mersin ve Tarsus havalisi Kuvayi Milliye Kumandanı Emin Arslan Beyin 357 sayılı vesikayı teşkil eden silâh isteğine verilen karsılığın aslına aittir.

Vesika No. 361

15-4-36

~~Mersin~~ Silifke Mutasarrıflığı vasıtasiyle
Kuvayi Milliye Kumandanı Emin Arslan Beye — Şifre

C 10 /Nisan/336 Kuvvetiniz halihazırda kâfi derecede müessirdir. Âtiyen lüzum görülürse silâh ve top gönderile~~bilir~~cektir. Şimdilik mevcutla idare buyurunuz Allah muvaffakıyet versin. İ.

Hey'et-i Temsiliye Namına
M. Kemal

16/minh
Kapadım
Ruhi

Vesika No: 361

٢٦ - ٤ - ١٥

سنکه تصرفنی وامطیله

قوای میه فی ذات ایه ارسلاندکله — سنقره

ع ا ب تقریر قوتکز حال حاضرده کافی درجه ده مؤثردر.

اتیاً رنم کورلاورک سلاح و طوپ کوندریله بیلور

تشکیل محدود اداره بیورکز اسه موفقیت میدانه ع.

هیئت تحقیقیه نامنه

هاشم

362 No. lı vesikanın açıklaması

XIII ncü Kolordu Kumandan Vekilinin bölgesi ahvali hakkında Hey'et-i Temsiliye Riyasetine gönderdiği raporun suretini göstermektedir.

Vesika No. 362

GAYET ACELEDİR

Diyarbekir
19/20,4,36

Hey'et-i Temsiliye Riyasetine

1 — Antep Mutasarrıfının 19/Nisan/36 tarihli telgrafı şüphesiz makam-ı âlilerine de yazılmıştır. Akçakoyunlu, Nizip istikametinden Anteb'e giden bin kadar Fransız kuvvetinin yollarında Kuvayi Milliye ile müsademe ederek Anteb'e muvasalatında şehri mevcut iki top ile bombardımana başlamış ve birçok haneler Hükûmet Binası tahrip edilmiş Şehir kat'iyyen mukabele etmediği halde Fransız bayrağiyle tefrik edilen Ermeni mahalleri müstesna olduğu halde dahilden ve hariçten İslâm mahallelerine mitralyöz ve top ateşi tevcih edilmiştir Ahalinin birkısmı ve ekser memurîn firar etmiştir Mutasarrıf kendisiyle beraber birkaç memur kaldığını ve şehre girilirse idareyi de ele almaları muhtemel olduğunu yazmakta ve mugayir-i medeniyyet olan bu tecavüzün İtilâf mümessilleri nezdinde protesto edilmesini rica etmektedir. Bu hususun te'minini Hey'et-i Temsiliye'den rica ederim.

Behisni'de ihzar edilen ikiyüz kişilik Kuvayi Milliyenin tek bir cebel topiyle Anteb'e sevkı evvelce emredilmiş idi Bu kuvvetin sür'at-i tahriki Kâhta, Hasmansur civarında Kuvayi Milliye sevkı II nci Kor. Ahziaskerine yazıldı. Urfa Kuvayi Milliye Kumandanına da bir hafta evvel Nizip cihetine zâbitler göndererek Birecik, Antep yolunun teşkil edilecek Kuvayi Milliye ile seddi ve Akçakoyunlu istikametinden iz'acatta bulunulması ve şimendöferin tahribi emredilmiş idi Bu emir tekit edilmiştir.

2 — (.K I C A L İ B K) Kılınç Ali Bey evvelce birkaç telgraf yazarak benden cebel bataryası vesaire istedi Kolordu mıntakasının hususiyeti ve cebel topunun mahdut olması Urfa'da üç toplu bir bataryamız bulunması hasebiyle bataryа göndermek imkânı olmadığı mercii olan Üçüncü Kolorduya 5/4/36 bildirilmiştir Bugün Kılınç Ali Beyden 17/Nisan tarihli Anteb'ten şahsıma hitaben yazılmış bir telgraf aldım Antep vaziyetini izah ettikten sonra bunun mânen mesul-ü yegânesi ben olduğumu söylüyor ve benim ~~ehemmiyet~~ ihmal ve teseyyüp ve hıyanetle, hamiyyetsizlikle itham ediyor.

Kılınç Ali Beyin şahsını tanımıyorum fakat son telgrafına cidden müteessir oldum Kendisine cevap vermiyeceğim fakat Kolordunun vaziyeti (L G F N H S N K) hali bugüne kadar Urfa Livasında ve dahilî propagandalara karşı vaziyet-i dahiliyenin de müsaadesi, derecei mesaisi tamimen neşredilen raporlardan müsteban olur Bugün Urfa'da bir Süvari Alayile bir tabur dört mitralyöz ve üç

cebel topu vardır. Re'sül'ayn'den Urfa'yı tekrar kaptırmamak için iki (K 1) Taburu ile beri ile Alay Yirmidört de dün Urfa'ya tahrik edildi Cizre'den Behisni'ye Çemişkezek'ten Re'sül'ayn'e kadar tûlen, arzan geniş ve hattâ envai propagandalara sahne olan bir mıntakaya yayılmış zayıf mevcutlu (S a l or d e) Kolordu kıtaatın da asayiş-i dahilîyi bile muhafazada bin müşkülâta uğrarken Urfa ve Suruç'a kadar yayılmak Kolordunun daha ziyade müşkülâta düşürmüştür Bu vaziyette başka Kolordu olsaydı acaba Anteb'e kadar yayılabilir miydi Üçüncü Kolordunun Maraş'a gönderebildiği kıtaat bence (M A A V .Z R) (J R A B Y Z İ) Tel'ebyaz'ı muhasara eden Millî Aşiretine Aneze Aşairi taarruz ederek Millileri hat boyunca ric'ate mecbur etmiştir Birkaç şifrede Emîr Faysal'ın Fransızlarla uyuşduğuna dair olan istihbarat ve istidlâlâtı arzettim Bu hale göre Fransızları Kuvayi Milliye ile Kilikya'dan tardın müşkülâtı anlaşılır Bu ahval zâhir iken ahvali iyice takdir edemiyen Kılınç Ali Beyin sıkışdığı zaman uluorta zebandrazlık etmesi şayanteessüftür Mercii olan Üçüncü Kolorduca ihtarat-ı lâzimede bulunulmasını rica ederim Aksi halde Kılınç Ali Beyin hiçbir telgrafını mıntakam dahilindeki merakizde kabul etmem Terbiyesini takınsın vazifesini ve merciini bilsin Vaziyetimize göre mıntakamızın bile zıyamı mucip hareket icrasına imkân yoktur. (Numara)

1162

13 ncü Kor. K.
Cevdet

Ruhi
21/minh
t A

غایت محرمه در

vesika No: 362

دیاره

۱۹/۲/۲۶

هیئت تمثیلیه ریاستی

۱- غیناب مدرسه‌سی ۱۹ / ۱ / ۲۶ تاریخی نفاخی چهارنجی مقام عالیلرینه دو تابلسه‌سی
آنجه قوریتمی، نزیه اشتقاقنده غیناب کیدیه جیک قدر وانس قوتنغ بولونده قوای مدافعه
ایه مهاجم ایدوک غیناب مواجهنده شدتلی مقاومت گهی طوبه ایله بمباردمان باشلامسه
و برجوق خانه‌لر خدمت تاسه تخریب ایلمسه شدتلی قطعیاً مقابله ایتدیکی حالده وانس
بایراغنه تعرض ایدیلمه‌سی مشتبه اهالیلرینی واخلده و خارجده اسلام
محبلری عبدالعزیز وطنه آتش توجه ایلمشدر. اهالیتک چوق واکثر مأمورلره قارشی
متلف کندیسنه بارلر برقاچ مأمور قاچرلمش و شهده کیدیلمسه اداره‌سنه از آلمدی محکمه اهالیسی
بازمقصده و مغایر مدنیت اولان بو تجاوزک اتلاف مسئولی نزدنده رد تستو ایدیلمش رجا
ایتمکده در. بو خصوصک نظر هیئت تمثیلیه‌ده رجا ایدرم.

بشنجی ده اعضاء ایدیلمه‌سی یوز کشیلک قوای مدافعه‌نک تنظیم و جبل طوبه غیناب سوقی
اولجه امر ایدیلمه‌ایدی. بو قتلک سرعت تحریکی کاخنا، حضرت‌صور جوارنده قوای مدافعه
سوقی و اخذ عسکریه بارلدی. اورفا قوای سیوقماندانه‌ده بو طرف اول نزیه
جهته خابطه کوندرمدک بوده جبل، غیناب مولزه تشکیل ایدیلمه جبل قوای مدافعه
سوقی و آنجه قوریتمی اشتقاقنده ازعاجانده بولونمش و شهندزوالی تخریبی ایدیلمه
ایدی بو امر تأکید ایلمشدر.

۲- (. ق ی ع ل ی ب ل) اولجه رفاح تلغراف بازه‌سنده بنده جبل بطاریسی وکالت
ایستدی. قول اردو منطقه‌سنک خصوصی وجبل طوبنک محدود اولمسی اورفه‌ده اوچ طابور
و بطاریه‌نک بولونمسی جهتیله بطاریه کوندرمک امکانی اولمدیغی بر طرفدن اولانه اوچنجی قول اردوی
الوزه و اوچ جبل طوبی واردر. رأس العین‌ده اورفه‌یه تکرار قایدیرلمسه ایچون گهی

(ق ۱) بدی ایله آلای تیدمه دیتده دوله اورنه تحریک ایدلدی] خدمه دوله سنی
جمیتنی کدیه رأی لغه حتی طولاً عرضاً کنیه دوحتی انواع بدویا غاندارمه ضمنه
اولاسه و منطقه یه بایلیه ضعیف مرهوک (~~عن ال ا ر د ه~~ قول اردو) قطعاتنه تیده
ا سایه واحدی یه محافظه ده بیک تشکلات اوزاغه اوزفه و سروجه قدر
بایلیه قول اردونک دخا زیاده تشکلاته دوشوسنه بر ضیقه تبعه قول اردو اولسه ایدی
عجبا غنیاء قدر بایله بیلرمی ایدی اوحینی قول اردونک مرکز کونده بیلیکی قطعات
تل اسفی
(ز ه ر ی) (ز ه ر ی) محاصره ایده بیلی عشیره
بنجه (م) ا د ...) (ز ه ر ی) وجهه مجبور اتیشدر برقاچ شخصده
کنده عشائری تدمه ایدرک مدی خط بویونجه استحباراته و استدلالاتی کصبایتم
ایه فیصلاتی فانزلرا اویوشدنیه دائر اولاسه اختیاراته و استدلالاتی کصبایتم
بوحال کوره فانزلری قرای بلیه ایله کیکیاده طاوق تشکلاتی تا کلا شیبه بو احوال
ظاهر ایکه احوالی ابوجه تقدیر ایده مه یه قلیج علی کبک صنعتیه بعض بیانه اولوادرنه
زیاده ازلغه اتمی شایانه تا سفه مرجعه اولاسه اوحینی قول اردوجه اخطارات لازمه ده
بر نتیجه رجا ایدرم قلیج علی کبک بیچه بر تلافی منظم داخلنده کی
مرکزنی رجا ایدرم قلیج علی کبک طاقتونه وظیفه نی و مرجعی بیلیوبه و ضعیفه کوره
سازش و قبول ایتمه نی طاقتونه وظیفه نی و مرجعی بیلیوبه و ضعیفه کوره (سنه ۱۱۶۲)
۱۲ ج
منطقه نک بیه ضیاعی مرجب حرکت اطبانه اسطانه یوقدر
جودت

363 No. lı vesikanın açıklaması

Hey'et-i Temsiliye Riyaseti tarafından Büyük Millet Meclisinin açılış günü Ankara ve bütün yurdda yapılacak merasime dair yapılan tamimin bir suretini göstermektedir.

Vesika No. 363

20 nci Kor. Erkânıharbiye
Şube 1
Adet
607

Ankara
21/Nisan/36

Mevkı Kumandanlığına

1 — Bimenihilkerîm Nisanın yirmiüçüncü cüm'a günü cüm'a namazını mütaakıp Ankara'da Büyük Millet Meclisi küşad edilecektir.

2 — Vatanın İstiklâli, Makam-ı Refii Hilâfet ve Saltanatın istihlâsı gibi en mühim ve hayatî vazaifi ifa edecek olan Büyük Millet Meclisinin yövm-ü küşadını cüm'aya tesadüf ettirmekle yövm-ü mezkûrun mebrûkiyetinden istifade ve kabl-elküşad bil'umum Meb'usîni Kiram Hazaratiyle Hacı Bayram-ı Velî Camii Şerîfinde cüm'a namazı edâ olunarak Envar-ı Kur'an ve Salâttan istifâza olunacaktır. Badessalât Lihyei Saadet ve Sancak-ı Şerîfi hâmilen Dairei Mahsusaya gidilecektir. Dairei Mahsusaya dahil olmadan evvel bir düa kıraetiyle kurbanlar zebholunacaktır. İşbu merasimde câmii şerîfden bed'ile Dairei Mahsusaya kadar Kolordu Kumandanlığınca kıtaat-ı askeriye ile tertibat-ı mahsusa alınacaktır.

3 — Yövm-ü mezkûrun teyıd-i kudsiyeti için bugünden itibaren merkez-i vilâyette Vali Beyefendi Hazretlerinin tertibiyle Hatm ve Buharii Şerîf tilâvetine bed'olunacak ve Hatm-i Şerîfin aksâmı teberrüken cüm'a namazından sonra Dairei Mahsusa önünde ikmal edilecektir.

4 — Mukaddes ve mecruh vatanımızın her köşesinde aynı suretle bugünden itibaren Buharî ve Hatemat-ı Şerîfe kıraet edilerek cüm'a günü ezandan evvel minarelerde Salâvat-ı Şerîfe okunacak ve esnay-i hutbede Hilâfetmeabımız Padişahımız Efendimiz Hazretlerinin nam namii Hümayunu zikredilirken Zat-i Şevketsimât-ı Padişahîlerinin ve memalik-i şahaneleriyle bil'umum teb'ai mülûkânelerinin biran evvel nailifelâh ve saadet olmaları düası ilâveten tezkâr olunacak ve cüm'a namazının edâsından sonra da ikmal-i hatm edilerek makam-ı muallay-i Hilâfet ve saltanatın ve bilcümle aksam-ı vatanın halâsı maksadiyle vuku'bulan mesaii milliyenin ehemmiyet ve kudsiyeti ve her ferd-i milletin kendi Vekilinden mürekkep olan Büyük Millet Meclisinin tevdi' eyliyeceği vazaif-i vataniyyeyi ifaya mecburiyeti hakkında mev'izeler iradolunacaktır. Badehu Halife ve Padişahımızın, Din ve Devletimizin, Vatan ve Milletimizin halâsı, selâmeti ve istiklâli için düa edilecektir. Bu merasim-i diniyye ve vataniyyenin ifasından ve câmiler-

den çıkıldıktan sonra bilâd-ı Osmaniyenin hertarafında Makam-ı Hükûmete gelinerek Meclisin küşadından dolayı resmen tebrikât icra edilecektir. Hertarafta cüm'a namazından evvel münasip surette Mevlûd-u Şerif okunacaktır.

5 — İşbu tebliğin hemen neşir-ü tamimi için her vasıtaya müracaat olunacak ve serian en hücra köylere, en küçük kıtaat-ı askeriyeye, memleketin bil'umum teşkilât ve müessesatına iblâğı te'min edilecektir. Ayrıca büyük levhalar halinde hertarafa ta'lik ve mümkün olan mahallerde tabı ve teksir ve meccanen tevzi edilecektir.

6 — Cenabıhaktan muvaffakıyet-i kâmile tazarru' olunur.

Hey'et-i Temsiliye Namına
M. Kemal

Hey'et-i Temsiliye Riyaset-i Celilesinden tebliğ buyrulan beyanname bâlâdadır. Berveçh-i tebliğ cihet-i mülkiye ile birlikte merasim-i diniyye ve vatanıyyenin icrası rica olunur.

20 nci Kor. Kumandanı Vekili
Miralay
İsmet

İstihkâm, Nakliye Taburlariyle, Telgraf Bölüğü ve Hizmet Kıtasına tebliği mercudur.

Sureti alınmıştır	**Sureti alınmıştır**	**Bir sureti alınmıştır**
stihkâm Tb. Nöbetçi	**132/1 Kaleminde Kıdemli**	**20 nci Kor. Nakliye Tb.**
Çavuşu	**Küçük Zâbit**	**Yazıcısı**
İmza	**İmza**	**İmza**

Hizmet kıtası	**Telgraf Bölüğü**
bir suretini almıştır	**bir suretini almıştır**
Mülâzim	**İmza**
İmza	

آنقره
٢١ مارت ٩٤٤

٥

مرجع قومانداغنه

١٠٧ ـ ١ ـ ١٩٤٤
١
عدد
٢٠٧

١ ـ بحمده الكريم نيسان كلرمى اوچنجى جمعه كونى جمعه نمازى تعاقب آنقره ده سول مت مجلس كشاد ايدلجكدر.

٢ ـ وطنك استقلالى، مقام فيض خلافت وسلطنتك استخلاصى كبى اك مهم وحياتى وظائفى ايفا ايده جك اولان بويوك مت مجلسنك يوم كشادى جمعه ايرتسى كونى اولمسى يوم مذكورك مبروك وميمون استفاده وقبل الكشار بالجمله مقربه كرام حضراتيله حقى بارايم ولى جامع شريفده جمعه نمازى ادا اولنه‌رق فرآنه وصلاته استغاثه اولنجقدر. بعد الصلاة لجنه سعادتده ومسجد شريفى حاملاً دائره مخصوصه كيدجكدر. دائره مخصوصه داخل اولمه‌دن اول بر دعا قرائتيله قربانلر ذبح اولنجقدر. اشبو مراسمده جامع شريفده بدأ ايله دائره مخصوصه‌ده قول اردو قوماندانغه قطعات عسكريه‌يه ترتيبات مخصوصه آلنجقدر.

٣ ـ يوم مذكور تابورستى ايچون بولوندقجه اعتبارا مركز ولايتده والى افندى حضرتلرى ترتيبله ختم بخارى شريف تلاوتى بدأ اولنه‌رق ختم شريف آقشام تبركا جمعه نمازندن صوكرا دائره مخصوصه اوكنده اكمال ايدلجكدر.

٤ ـ مفتى ومحرر وطنزك هركوشه‌سنده عين صورتله بولوندقجه اعتبارا نماز وختمات شريفه قرائت ايدلرك جمعه كونى اذانه اول طاره‌لرده صلوات شريفه اوقونمه‌سى وآنلرى خلافتمز جز پادشاهزاده حضرتلرى نام نامى همايونى ذكر ايدلركه ذات شوكتسمات پادشاهيلرى وممالك شاهانه‌لرى بالعموم تبعه مملوكانه‌لرى وآنه اول فلاح وسعادت اولمارى دعاى عبوديت تذكار اولنمسى وجمعه نمازنى ادا ايتمه‌ده صوكرا ده اكمال ختم ايدلرك مقام معالى خلافت وسلطنتك وبالجمله آستانه وطنك خلاص مقدسى وقوعبولنه مساعد اولمسى ايچون اهليت وقدسيتى وطرف حقتعالى‌دن كندى كندينه مركب اولان سول مت مجلسنك قوه‌لرى ايله جملى وظائف وطنيه‌نى ايفا ايچون حضرت مولاه ايراد اولنجقدر.

بنده خليفه وپادشاهزاده‌لرى، دولتزك، وطنه وملتزك خلاصى، سعادتى واستقلالى ايچون دعا ايدلجكدر.

بوندن صوكره وطنه‌ك ايفا ايتمه‌سى لازم كلان وظائفى هر طرفده مقام حكومت كليه‌زك مجلسلرى كتابه‌نده طوپلانه‌رق نظامات اجرا ايدلجكدر. هر طرفده جمعه نمازندن اول فاسه صورتله مولود شريف اوقونجقدر.

٥ ـ اشو تبليغات هما نشر ونعمى ايچون هر واسطه‌دن استفاده اولنه‌رق اك كوچك قطعات عسكريه‌ده، جمعيتلرده بالعموم نشريات ومؤسساتده ابلغى تامه ايدلجكدر. آيروجه بول بولدقجه هر طرفده نشريه وركمه اولنه‌رق محمدزده جمع وكثيرى مجانا توزيع ايدلجكدر.

٦ ـ جانب حقدن موفقيت كامله تضرع اولنور.

هيئت تمثيليه نامنه مصطفى كمال

هيئت تمثيليه رياستجه‌لرينه تبليغ بويورلمه‌سى ايچون بيانامه بالاده تبليغ جهتيله بركده مراسم دينيه ودلجه‌نك اجراسى رجا اولنور.

نقده فرماندار وكيلى
جرالاى
عصمت

حضرت قطعه‌سى جمعيتى اعضاسندن

اصلنه مطابقدر، نقده‌نكه وجهتنه قطعه‌سنه
تبليغ مقصودر

حضورى آنقره
استخبارات مأمورى
نوجى چاوش

حضورى آنقره
قلعه‌ده قومى كوچون صنبط
بهجت

رحورى آنقره
نقده نفيه طابورى
بابيجه
عصمت

نقده بيوك
طابورى آمرى
عصمت

Arşiv - 1/105
Kls - 257
Dos - 8
Fih - 86

364 No. lı vesikanın açıklaması

Hey'et-i Temsiliye Riyaseti tarafından Anteb'de Kuvayi Milliye Kumandanı Kılınç Ali Beye verilen bir emrin aslını göstermektedir.

Vesika No. 364

GAYET MÜSTACELDİR. 21-4

Antep (Köçki)

Kuvayi Milliye Kumandanı Kılınç Ali Beye — Şifre

C 17 ve 18 Nisan/336 Maraş'tan 17 Nisan tarihinde 2 top ve 2 : 4 makinelitüfekle birlikte kuvayi kâfiye Anteb'e sevk ~~etmek~~ edilmişti. Bunların şimdi Anteb'e vâsıl olmuş bulunması lâzımdır.

Urfa Kuvayi Millivesi ~~de~~ aşairle birlikte Suruç'ta~~kı~~ Fransızları mağlûp ederek Siftek istasyonuna doğru ricate mecbur etmiştir.

Mevcut ~~kuvvetinizla~~ ve gelecek olan~~ların düşmana~~ kuvvetlerle vaz'iyyetin icabına göre ~~mümkün olan muavenetin gösterilmesi ve Maraş'daki Üçüncü Kolordu kıtaatiyle ve ma'hâza hareket ediniz~~ herhalde düşmanın sizi de ihata ederek ~~Maraş'a~~ Anteb'e sokmasına meydan vermiyecek ve serbestîi hareketinizi muhafaza edebilecek veçhile hareket ediniz. Üçüncü Kolordu Kumandanlığına da vaziyetiniz hakkında sık sık malûmat veriniz. ~~Mümkün~~ Müracaatımızda mümkün olan muavenetin derhal ifası için mezkûr Kolorduya tebligat yapılmıştır. İ.

Hey'et-i Temsiliye Namına
M. Kemal

Kapandı 22/4/36

İsmail Hakkı

Vesika No: 364

غایت مستعجل

٤ - ٢١

عتاب (کچکی)

قوای یدی قوماندانی قلیغ علی کره - شفقه

ع ١٧ و ١٨ ساعت ١٧ نیسان تاریخنده ٥ ، طوپ و ٤ : ٤ مکزل
تفنگه ترکلری قوای طاقیه عتابه موجه ایدیلدی. ایدیلدی بوندن شدتی عتابه امل
اولمسه بولنمق لازمدر.

X اوزره قوای یدی سی وسه عتابه اوزرنده سرد جمله و فرنسزی مقابله ایدرک سعتله
استانبوله طوغری رجعت مجبور ایتمشدر.

بوجود ~~قوماندانلق~~ وکلاء جلب اولاد ~~[illegible]~~ قوماندانلق وضعیتی ایجابه کوره
~~مکرر اعلامه متوقف کلمتلر~~ و ~~[illegible] ایچون قوای دوقطعه~~
~~حرکت اسکری~~ هرحالده دشمنک اوزرنده احاطه ایدرک عتابه
صوقمق میدان ویریلمه جلب و سرعتله حرکتده محافظه ایله بدمه و جهد حرکت ایدکز.
ایچون قوماندانلق اعلانده وضعیتک حقنده صوم صحیح معلومات ویریکز
~~شفقه~~ و اعتکاده ~~مکرر اعلامه~~ معاونتک ایچون بوکونه مذکور
قوماندانلقه تبلیغات یاپلمشدر.

٢٦/١/٢٢

[illegible]

[illegible]

365 No. lı vesikanın açıklaması

362 sayılı vesikayı teşkil eden XIII ncü Kor. K. Vekilinin Hey'et-i Temsiliye Riyasetine gönderdiği rapor üzerine Mustafa Kemal Paşa Hazretleri tarafından Kılınç Ali Beye gönderilen şifrenin aslını göstermektedir.

Vesika No. 365

"Göçkü" Kılınç Ali Beye — Şifre

Kapandı 22-4
24/minh
H.

13 ncü Kolordu Kumandanı sizden Antep vaziyetinin mes'ulü münhasıran kendisi olduğundan bâhis ve kendisini ihmal, teseyyüp ve hıyanetle, hamiyyetsizlikle itham eder tarzda bir telgraf aldığını yazdı.

Antep vaziyetinin ıslahı için bu Kolordu ~~eidden pek~~ mühim muavenet etmiş idi. Urfa Kuvayi Milliyesini Suruç'a kadar ileri~~lemesi~~ sürülmesi ve Urfa'ya yeni mühim kuvvetler sevkederek sizin vaziyetinizi tahfife çalışmasına mukabil tarafınızdan bu tarzda bir tecavüze mâruz kalmasından bihakkın müteessir olmuştur.

~~Bir Kolordu Kumandanına nasıl muamele edilmesi lâzım geleceğini size izahhacet görmem görmiyoruz.~~ Bu vaziyetin ~~Cevdet~~ Kolordu Kumandanının ~~tamamen~~ teessürünü ~~tamamen~~ izale edebilecek veçhile hal ve tesviyesini müsellem olan mezayâ-yi ~~gülâm~~ müsellemenizden ~~insaniyyet ve askeriyyenizden bekleriz.~~ intizar ederiz. A.

Hey'et-i Temsiliye Namına
M. Kemal

Vesika No: 365

٤ - ٢٢

قبانغ

شیخ الاسلام «کوچکی» فتح علی کوه - شیخه

١٣ کنی قوقاز دو قوماندانی سرده غتاب وضعیتی مسؤلی مخفیاً
کندیسی اطلاعیه باحث وکندیسنی اهمال، تنبیه وجیانته، حیثیتزلکه
اتهام ایدر طرزده برتلغراف آلدیغی یازدی.

غتاب وضعیتی اصلاحی ایچون بو قوقاز دو ~~[illegible]~~ هم معاونت
ایتمه‌ایدی. اورنه قوای ملیه‌نی سردهمه چه قدر ایدوبدی سورلسی
و اورنه‌یه یکی هم قوتلر سوقه‌ایدرك سن وضعیتکزی تخفیف
چاتسن نقطه طرفکزدن بولوندرده بر تجاوزه مدوامه قالسنده
بجه تأثرات اولسه‌ر.

~~بر قوقاز قوماندانی [illegible]~~

~~[illegible]~~ قوقاز دو قوماندانی ~~[illegible]~~ بو وضعیتی ~~[illegible]~~
تأثرینی ~~[illegible]~~ ازاله ایده‌یه‌جك وجهله حل وتسویه‌سنی صلح اطلاعه مزایا ~~[illegible]~~ مسلم کزده
~~[illegible]~~ انتظار ایدرز ع:

هیئت تمثیلیه نامنه

١٧

366 No. lı vesikanın açıklaması

Büyük Millet Meclisi Reisi tarafından Kayseri Mutasarrıflığına gönderilen bir şifre emirlerinin aslına aittir.

Vesika No. 366

27-4-36

Kayseri Mutasarrıflığına — Şifre

ADANA - ASAYİŞ

Kayseri'de Kuvayi Milliye aleyhine cereyan tezayüdeylediği ve liva dahilinde amal-i milliyeye münafi birçok işaat yapıldığı ve bu meyanda Posta Telgraf Müdürü Tayyar Muhasebeci Âbidin Jandarma Kumandanı Fahri ve Serkomiser Âsım Efendilerin ~~terahi~~ ibraz-ı hüsnüniyet eylemedikleri ~~ve Ahzıasker Reisi Emrullâh Beyin~~ ihbar edildi.

~~Meclis-i Millî~~ Millet Meclisi küşat edilmezden mukaddem memleketin hertarafında ~~Hey'et-i Temsiliyeye karşı gösterilen~~ âmal-i milliyeye karşı gösterilen merbutiyet icabat-ı hamiyyet ve vatanperverîden idi. Şimdi Millet Meclisi açılmış ~~olduğundan~~ ve âmal-i milliyenin düstur-u hareket eylemiş olduğundan buna mutavaat ve her suretle müzaheret aynı zamanda ~~bu keyfiyet~~ icabat-ı vazifei memuriyet olmuştur. Bunda gösterilecek terahi ve lâkaydînin ~~nasıl hareket~~ Meclis-i Millîce ne suretle karşılanacağını takdir buyurursunuz. Livadaki bu cereyana dair âcilen malûmat itasını ~~ve kimlerin~~ ve kimler hakkında ne yapılmak lâzım geleceği hakkındaki mütalâalarının iş'arı mercudur.

Büyük Millet Meclisi Reisi
M. Kemal

29/minh
Ruhî **A.**

Vesika No: 366

قطری متعرفینه - شفقه

آطنه - آسیه

لواء آطنه آمال ملیه مدافعی

قیودیده قوای ملیه علیه جریانات تزاید ایلدیکی وکیفیت اشاعات

یابلدیغی و بوجهانه پوسته تلغراف مدیری طیار بی سوجی عابدینه

ژاندارمه قومانداننی فخری و سرقومیسر عاصم افندیلرک ترافع

ابراز حسیات ایلدکری و اخبار

ایدلرمش.

ملت مجلسی کشاد ایدلدیغنه مقدم ملتک هر طرفنه هیئت

آمال ملیه، کوستریلمه و بوطیقت ایجابات حمیت

و غیرتدن بولنمه ملت مجلسی اجتماعنه

و آمال ملیه‌یی دستور عمل ایتمه آدلیغنه بو ماده وقت و حضور ترقی حمید بخش بازنده

ایجابات وظیفه ماموریت بولنده کوستریلمه

تراخی و لاقیدیلک مجلسی نه صورتله قارشو لازم حق

تقدیر بوله رسکز. لواده کی بوجهانه حاصلا معلومات اعتقادی

موکیمک دیگر حقنده نه یاپلیه لازم کلدیکی حقنده کی معلومات ایله استماری مامور.

ملت مجلسی رئیسی

367 ve 368 No. lı vesikanın açıklaması

İstanbul'dan firarla Ankara'ya gelen sabık Harbiye Nazırı Fevzi Paşa'nın (Mareşal Fevzi Çakmak) Büyük Millet Meclisinde verdikleri nutuk özetini ve bunun hertarafa yayınlanması için verilen emri göstermektedir.

Vesika No. 367

Şube 1
649

2/Mayıs/336

Tâmim

27/Nisan/336'da Ankara'ya teşrif buruyan Harbiye Nazır-ı sabıkı Fevzi Paşa Hazretleri tarafından Büyük Millet Meclisinde iradolunan nutkun hulâsası berveçhiâtidir.

Rasim
H.
H.

20 nci Kor. Kumandan Vekili
Miralay
İsmet

Kâmilen tebliğ edildi 3/minh

Behçet

Vesika No. 368

Numara
2

Ankara
29/4/336

Yirminci Kolordu Kumandanlığına

Nisanın yirmiyedinci Salı günü Ankara'ya teşrif buyurarak doğruca Büyük Millet Meclisine dahil olan Harbiye Nazırısabıkı Fevzi Paşa Hazretleri mufassal bir nutuk irad buyurmuşlardır. Mezkûr nutkun aslı Meclis zabıtnamesinde intişar edecektir. Hulâsasi berveçhiâtidir:

Mevkii esaretten kurtularak milletin sînei serbestîsine ilticaya muvaffak olduğumdan dolayı Cenabıhakka hamdeylerim. İstanbul işgali pek feci' bir şekilde icra edilmiş Onuncu Fırka Mızıka efradı uyku esnasında basılarak bâzı nefer-

ler şehit edilmiştir. Harbiye Nezareti Nâzır Odası süngülü askerlerle açılmış ve Babıâliye hareketim esnasında etrafı süngülü İngiliz askerleri ihata eylemişti. Cüma Selâmlığında Rikâb-ı Şahanede kudret-i Saltanatın timsali olarak bulunması mûtad olan müsellâh Osmanlı askerinin vücudüne müsaade edilmemiştir. Selâmlıktan sonra Huzura kabul buyrulan Müşarünileyhe taraf-ı Şahaneden kemal-i hüzün-ü elemle âtideki beyanat şerefteblig buyrulmuştur.

(Ben bugün böyle azab-ı elîm içinde Câmie gelmek istemiyordum. Fakat bu, bir vazifei diniyyedir. Cenabıhakka bir ibadet olan bu vazifeyi geri bırakmağı münasip görmedim Ancak elli senelik sui tasmimler gerek benim ve gerekse sizin Kabinenizin üzerine yıkıldığını görmekle fevkalâde dilhûnum. Enkazın altında ezildik.....) İngilizlerin pek şeni' olan tazyikatı karşısında teessürat-ı Şahaneyi intâk eden bu cümleler dikkatle okunmalı ve ahkâmı ahaliye anlatılmalıdır. İşgalden itibaren Nâzırların her telgrafı kontrol edilmiş ve birer suretinin Fransızca yazılması taht-ı mecburiyete alınmıştır. İngilizler kendi arzuları dahilinde bir sulhü kabul edecek bir Kabineyi mevkii iktidara getireceklerini açıkca söylemişler ve Salih Paşa kabinesini süngü ile Babıâliden atacaklarını ihsas eylemişlerdir. Kabinenin tedabir-i muslihanesini İngilizlere kabul ettirmek mümkün olamamış ve ahalii İslâmiyeyi birbirine kırdırarak nail-i emel olmak esasından ibaret olan İngiliz mekasadının tatbikatına başlanmıştır. Milletin hiss-i hakbîni elbette bundaki fecaati görecek ve anlıyacaktır.

Büyük Millet Meclisi kararıyle
Reis
Mustafa Kemal

Aslına mutabıktır 29/minh
Başkâtip
Mehmet Hayatî

İ.
K
Ş 1/Mayıs/336
I
Açık tamimi

[illegible] ٢٧ [illegible]

تعلیم

[illegible]

٦٤٩

٢٧ [illegible] ده انقره یه تشریف [illegible] بیورمه حربیه ناظری سابق خوزی پاشا حضرتلری طرفندن [illegible] ایراد اولنان نطقک خلاصه سی موجب آتیدر.

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

Vesika No: 36[illegible]

368

مرتبه

انقره
٢٩ / ٤ / ٢٤٦

بیرنجی قوللار دوقومانده‌لغی

بنا‌نك یوقاری یازیلی حالی کوره انقره‌یه تشریف بیورارلر. طوغرو‌جه بریوك مقابله‌سنه داخل اولان جربانلر سابق قوماندان پاشا حضرتلری مقدمه بولنمقده ایدیلر. مذکور بولنمقلك اصلی محسن حیفنا دسته‌سنه انتساب ایده‌جکدر. علاوه‌سی بر جوق آیدر:

× موقع اسارتده قوماندانلر ده‌ملك سینه سرپشسنه انجاق موفق اولدقلری زمان جانب حقه محاربه ایدیلر. استانبول استقلالی یك فجیع بر صورتده اجرا ایلدیلر. انجق قوه موسیقه‌لری ایچون اثنا‌سنده باجیلر ده بعضه نغمه سرایه ایلدیلر. جبه‌نك قاری ناظر اولمق سوتوری عسکرلرك جمعیه و باب عالیه حرکتی اثنا‌سنده اطرافی سوتوری انگلیز عسکرلری احاطه ایلیه‌رك. جمله سلطنت و خلافت شاهانه‌ده قدر سلطنت عثمانیه اولدرمق مقدار اوزره صلح عثمانی عقد یلر و حدودینه صاعده ایلدیلر. سلطنت خلافت قوللری بویوریلدیغی ایچون طرف شاهانه‌دن کلمکده اولان آیه‌لر بیانات شریفه‌سی بیلمکده.

(بو بولده بیوغلدیغی ایچون جامعه کلمك ایستمیورم. فقط بو بر وظیفه دینیه‌در. جناب حقه عبادت اولمق بر وظیفه‌دیر. بنم بر افندی مناسب کوره‌مورم. بنم الله‌نك سوز نصیحه کوره‌نم. وکه سزك قابینه‌زك اوزرینه بیقدیغی کریطه قوجاره اولونم. انقاذ ایدنلر ...) انگلیزلر یك شیخ اولمق نیقیفاتی فاتوسنه‌نك تأثیر ان شاهانه‌یی انطاقه‌یه بوجهله رفتار اوقومقده و اعضای شاهانه اکلاطیلیر. استانبول اجزا ناظرلری حرکتلری قوتروله ایلیه‌لر و بر حوزنك قوانیغه بازلمی تحت محبوسیته آلنمشدر. انگلیزلر کنه آرزولری راقده جلب قوللایه‌جق قابینه‌یی موقع اقتداره کتیره‌جکلرینی آیجه‌یه سویلمشلر وصالح پاشا قابینه‌سی سوتوریلدیکی بابعالیده آیرجه‌یه احساس ایلدیلر. قابینه‌نك بیار مصلحانه‌سی انگلیزلر قوللایه‌جقلر ایسه‌لر اولمه‌سی اهالی اسلامیه‌یی بربرینه قیزدیره‌رك تمامی اولمه‌اساسنه مبنی عبارتدر. انگلیز مقاصدینه نیقیفاتنه باشلانمشدر. محسن حیفنا ابنه بوزه‌سنه مخفی کوره‌جك واقعه‌جقدر.

بولده محسن حیفنا
رئیس

[illegible]

369 No. lı vesikanın açıklaması

Edirne'de I nci Kor. K. Vekili tarafından Büyük Millet Meclisi Riyasetine gönderilen bir şifrenin suretini göstermektedir.

Vesika No. 369

Tarih-i tesvidi
12/5/36

186

Ankara'da Büyük Millet Meclisi Riyaset-i Aliyyesine

1 — Versailles'a gönderilen sulh murahhaslarımız tarafından muahedei sulhiyye imza edilsin veya edilmesin Trakya'nın bir Yunan işgaline karşı müdafaasına ~~karar~~ Kolorduca karar-ı kat'i verilmiş ve ~~kolordu~~ bu vazifeyi ifaya kat'iyyen azmeylemiştir.

2 — Trakya'nın emr-i müdafaasında Bulgarların da te'min-i iştirakleri zımnında müzakerat ve muhaberat cereyan etmekte olup henüz müspet ve mukarrer bir netice elde edilmemiştir.

3 — Kolordunun ıfa edeceği müdafaa vazifesinde müsmir bir netice elde edebilmesi için Yunanlıların Trakya'ya vukubulacak taarruzları ânında orada da İzmir'deki Yunanlılara karşı taarruza geçilmesini ve hattâ İzmit havalisine sevk ~~edilen~~ edilmiş olan Süleyman Şefik Paşa maiyyetindeki Kuvayi İnzıbatıye ile anlaşarak onların da Yunanlılar üzerine saldırılmalarının mümkün olabileceğini düşünüyorum. Bu baptaki mütalâat-ı âlilerinin inbasını istirham eylerim.

Muhittin

Harekât

Şifre edilmiştir. 12/minh
Mithat

Veraka No: 369

مورد	تاریخ تحریری	اوراق موجودی	مبلغی	تاریخ تبلیغی	دوسیه‌سی
	۲۶/۵/۱۲				

۲۸۶

آنقره ده بیوک ملت مجلس ریاست جلیسنه

۱ - دیسیاه کونه یلیه صلح مرخصیخواهلرنه بیاض حصه‌ده صلح امضا ایدیلون و یا ایدیلمیون تراکیانک بر بولنه استقلال ویرلمسنه و بورخصه‌ی ابقایه قطعیا عزم ایلمشدر -

۲ - تراکیانک امر مدافعه سنده بلغارلرک ده تأمین استقلالی خصوصنده و موبدان جریانه انجمن اولیب هنوز ثبت و تقریر نتیجه الده ایلمامشدر -

۳ - قوللاردوننک ایفا ایده‌جکی مدافعه وظیفه‌سنده حق بر نتیجه الده ایده‌بیلمسی ایچون بولنیلدیغی تراکیایه دخولی جهتلری آنده اداده ده ازبیده‌کی بولنیلده قالیرسه نقطه‌نظرلرنجه اذیت حوالیسنه سوق ایدیلمه‌سی اولنه سلیمانه شفعه‌یاسنا مبتنی‌کی قوای انقیاطیه‌ایله آچلر شیله‌سنه اوندن ده بولنیلدیغی وزیه صالدیرلدیغی تقدیرده اول بیله جنگ دوشونورم . بوبابده‌کی مطالعاتمی بیلدیرک ایشاسنی استدعا ایدرم .

370 No. lı vesikanın açıklaması

Büyük Millet Meclisi Riyaseti tarafından General Gouraud'nun 8/Haziran/36 tarihli teline verilen karşılığın aslını göstermektedir.

Vesika No. 370

SİYASİ
KİLİKYA

9 Haziran 336

Bursa'da Ellialtıncı Fırka Kumandanı Miralay Bekir Sami Beyefendiye — Tel

General Gouraud'dan bize hitaben yazılıp Brissot ~~vasıtasiyle yazılan~~ tarafından 8 Haziran 336'da zatıâlilerine tevdi' edilen telgrafnameye tarafımızdan yazılan cevap berveçhiatîdir:

Bu cevabın Brissot vasıtasiyle General Gouraud'ya ~~iblâ~~ irsal ettirilmesini rica ederim:

Mütareke tatbikatına ait müzakeratın yalnız Binbaşı Şemsettin ve Kaymakam İrfan Beyler tarafından idare edilmesi ve muhtelif Cephe~~de bulunan~~ Kumandanlarının ayrıca metalip dermeyan etmemeleri için tarafımızdan tebligat yapılmıştır.

Ma'haza bu ~~hususu~~ bapta muhtelif Fransız cepheleri kumandanlarına da tebligat yapılmasını rica ederiz.

Mersin cephesinde bir mıntakai bîtarafî tahdidi hakkında Mersin Fransız Valisinin teklifini kabul edememekte Emin Arslan Bey mazurdur. ~~Elyövm tarafeynin taht-ı işgallerinde bulunan hattı muhafaza etmekde etmeleri esası~~ Çünkü Mütarekenamede böyle bir madde yoktur. Ma'haza elyövm taht-ı işgalimizde bulunan hattı muhafaza etmek şartiyle teklif edilecek bir mıntakai bîtarafiye tarafımızdan tecavüz ~~edilmiyecaği~~ vâkı olmıyacaktır.

Büyük Millet Meclisi Reisi
M. Kemal

Adana'da Birinci Fırka Kumandanı General Dofio imzasiyle neşrolunan beyannamede tâ'tıl-i muhasamatın Mustafa Kemal Paşanın talebi ve kendi tarafından Beyrut'a gönderilen murahhasların iltimasiyle akdedildiği bildirilmiştir. Hakikate muhalif olan işbu beyannamenin tekzibini ~~rica ile beraber~~ ve Adana dahilinde çeteler bulunduğu bahanesiyle ahalii İslâmiyeye yapılmakta olduğu haber alınan tazyikata nihayet verilmesini rica eylerim.

İsmet

Ankara merkezinde Başmemur Şaban Efendiye telefonla yazdırıldı. 9/minh
Memduh

Vesika No: 370

٨ صفحه ٤٢٦

سیاه / کلیکیا

بر سر ده الای التجی فرقه قوماندانی یاورلری بکرسامی بدائفه - تی

بزه خطابا یازیلوب

جزال عوروون پیسو واسطه سیله طرفنه ٨ صفحه ده

ذات عالیلری تودیع ایلیه تلغرافنامه طرفزده یازیله جواب ورجا ایدر:

بو جوابک پیسو واسطه سیله جزال عوروونه ایصال ایتدیرلمسنی رجا ایدرم:

متارکه تدقیقاتی عائد مذاکراتک یکدیگرینی تمامیله وقاعتمم

عرفاندن بعد طرفنده اداره ایلمش و بر جهت مختلف قوماندانلرینک آریجه

مصالحه ورمیه ایتدیری ایچون طرفزده تبلیغات یاپلمشدر.

مع هذا بو خصوص بابده مختلف فرانز جهاری قوماندانلرنده تبلیغاتک

یاپیلمسنی رجا ایدرز.

مرسیه جهتنده بر منطقه طرفی تحدیدی حقنده مرسیه فرانز والیسنک

تکلیفی قبول ایتمکده امیه اسلامه بک معذوردر. ~~ایلیم~~ ~~اولمغله~~

~~استانبولدن خطی محافظه ایچون ایتدیریلمسی~~ حالبوکه متارکه نامه ده

بویله بر ماده یوقدر. مع هذا الیوم تحت استیلاسنده بولنان خطی محافظه

ایچون شطیه تکلیف ایلیه جک بر منطقه طرفی طرفزده تجاوز ~~ایلیه جک~~

واقع اولمیه جقدر.

بیاورلت مجلس ریاستی

الحنده ده رکنی فرقه قوماندانی جزال دوفیو

افندیمیز نشر اولنان بیانامه ده متعلق مخابرات

مصطفی کمال پاشانک طرفنده بروتستو

کوندرمیه رضا ایلمیه عقد ایدیلمکده بولنمقدر.

حقیقت مخالف حاوی بیانامه نک تکذیبی ~~[illegible]~~ واطه داخلنده هیچ بر بولندقلری جهتله

اهالی ارسیه باشلیق اولدقلری جهتله تبلیغات ~~[illegible]~~ حقیقت ~~[illegible]~~ رجا ایدرم.

عصمت

371 No. lı vesikanın açıklaması

Büyük Millet Meclisi Reisi tarafından General Gouraud'nun 8/Haziran/36 tarihli diğer bir teline verilen karşılığın aslını göstermektedir.

Vesika No. 371

SİYASÎ
KİLİKYA

10/Haziran/36

Bursa'da Ellialtıncı Fırka Kumandanı Miralay Bekir Sami Beyefendiye—TEL

General Gouraud'nun 8 Haziran 36 tarihli telgrafnamesine tarafımızdan verilen cevap âtiye dercolundu. Brissot vasıtasiyle kendisine iblâğını rica ederim.

1 — Üsera mübadelesi için İrfan ve Şemsettin Beyler talimat-ı lâzime almışlardır. Mumaileyhimin Adana ve Kilis'deki Fransız Generalleriyle bu bapta hiçbir şey takarrur ettirmek istemedikleri hakkındaki iş'arımız sarih değildir. Mütarekename ahkâmı dahilinde kendilerine teklif olunduğu halde ~~bilâkis alâkadar Fransız memurları tarafından~~ hallolunmamış mesail ne ise iş'ar buyrulmasını rica ederim.

2 — Mütareke ahkâmının cephenin bâzı aksamında tarafımızdan ihlâl edildiği ve Fransız postalarına ateş edildiği hakkında hiçbir malûmatım yoktur. ~~Derhal~~ Teşebbüsat-ı lâzimede bulunabilmek üzere keyfiyetin mahal ve zaman zikredilerek ~~tavzif~~ tavzih buyrulmasını rica ederim Bilâkis Osmaniye'de bizim kıtaatımız tâ'tîl-i muhasamattan sonra Fransız kıtaatı ve Fransız otomobilleri tarafından duçar-ı taarruz olmuşlardır ki bunu evvelce de zatıâlilerine arzetmiştim.

3 — Doğrudandoğruya cepheyi teşkil etmekte ve kısmen bizim kıtaatımızın işgalinde bulunan şimendöfer hattı üzerinde iaşe ve ikmal maksadiyle şimendöfer nkaliyatı icrası bittabi' gayrikabildir. Mütareke mukarreratı meyanında da böyle bir madde yoktur. Bu vaziyette olmıyan mukata nakliyatın serbest olduğu şüphesizdir. Salih İsmet

Büyük Millet Meclisi Reisi
M. Kemal

Bursa'da Ahmet Efendiye yazılmıştır. 10/6/36

Saat 21.15
Nuri

Vesika No: 371

٥

١٠ حزيران / ٦

[illegible]

تكليف

— س

جناب افندم حضرتلرينك ٨ حزيران ٣٦ تاريخلو تلطفنامه سنه طوغرو مديريون جواب آتي يازه جاولندي. بر صورت
داخليه كندينه ابلاغ ايدرم

١ — اسرار دولتي ايچون عرفانه وشركه بكه تعليمات لازمه آلنمشدر. مدافعه‌ك اخذ وكتابه‌ك ذوات
جناب افندي بوبابده بحث ايتمه‌ك ايسته‌مكدمي حقنده‌كي شكايتكز حق وكلمه.

٢ — تاكيزنامه‌لر داخلي كندينه تكليف اولنان مكتوبلر كبي ذوات مكتوبجيلر طرفندن
حوادثك مسائل زاليه ايتمه‌ك يوليله ابلاغ ايدرم

٣ — تاكيزاطاميه‌نك بيوآتامنده طوغرو اخلال ايدكي و ذوات بيوك‌لرينه آتمه ايدكي حقنده
بحث بيصلاحتم بوقدر. وجهله نشبات لازمه‌ده بولنمايان ازمره كيفيتك معروضمانه ذكر ايدلمسي
تدقيق ايچون ابلاغ ايدرم. يالكز شايانده بزم قطعاتز تعليمي محاربه‌ده حركت ذوات قطعاتي وذوات الحمويه‌لري
طرفنده ورجا تعرضه ايتمشدر. كه بونلر اوچ ده ذات عليه‌نه كطانتدم.

٤ — لدى‌يه طوغرو بيجه‌ده تشكيل ايتمكده وحسنا بزم قطعاتزك شمالنه يونانلر تجاوز قطعاتزدن اوچ شرايكلر
مقصديله تجاوز نقليات اجراسي بالطبع نيت قاتله‌ده. تاكيد مقداتي بيانده ده يوكسه بر ماده بوقدر
بو قضيه ارجيانه نقل طه نقليات‌نك سربست ايلرلنمه‌سي ايچون [illegible]

يوكسك عالي بيليز

[illegible]

372 No. lı vesikanın açıklaması

Büyük Millet Meclisi Reisi tarafından Mütarekenin Fransızlar tarafından ihlâl edildiğine dair General Gouraud'ya gönderilen telin aslını göstermektedir,

Vesika No. 372

FEVKALÂDE MÜSTACELDİR
MAKİNA BAŞINDA VERİLECEKTİR

13 Haziran 336

Bursa'da Ellialtıncı Fırka Kumandanı Miralay Bekir Sami Beyefendiye

/Tel/ SİYASÎ / KİLİKYA — ~~Şifre~~

Atideki hususatın ~~telgrafnamenin~~ General Gouraud'ya heman keşide ettirilmek üzere Kumandan Brissot'ya tebliğini rica ederim:

Kilikya'da tâ'tîl-i muhasamattan sonra Ermeniler tarafından ahalii İslâmiyeye karşı ~~yapılmakta~~ yapılan ve yapılmakta olan mezalim ve fecayii ~~berveçhiati~~ âtiye dercediyorum; işbu vekayi' bütün Kilikya ~~ahalisini~~ ahalii İslâmiyesinin ~~pek müthiş bir galeyana~~ fevkalâde galeyan ve heyecanını mucip olmuş ve ~~yüzden bu heyecan tarafımızdan tâ'tîl-i muhasamatın ilk on günü zarfında~~ üseranın ~~teslimine başlanması için~~ teslimi için yaptığımız istihzaratın tatbikına ~~ahalinin fart-ı heyecanı~~ mâni' olmakta bulunmuştur.

İşbu fecayie derhal nihayet verilmesi için ciddî teşebbüsatta bulunmanızı rica ederim. Aksi takdirde bizim arzurum ve emrimiz hilâfında olarak ~~galeyan eden ahali~~ orada ~~cereyan edecek vukubulacak mukabelei bilmeilden~~ vukubulacak ~~hâdisatın bütün mesuliyeti~~ hâdisattan hiçbir mes'uliyet kabul etmiyeceğimi beyan ederim. Bu ahval muhasamatın, ~~tâ'tîl~~ bizim tarafımızdan tâ'tîl edilmesine rağmen ~~mukabil taraf-ı mukabilden feci bir surette idame edilmek istendi. Taraf-ı mukabilden hakikat-i halde devam etmekte olduğunu göstermektedir.~~ taraf-ı mukabilden idame edilmekte olduğunu göstermektedir.

Fecayi' hulâsaten berveçhiâtidir:

1 — 11 Haziran~~da~~ 1336'da sabahleyin Hacıbayramkapısı'ndaki İslâm mahallâtına hücum eden Ermeni muhacirleri bütün İslâmları cebren evlerinden sürüp çıkararak bütün eşyalarını gasbetmişlerdir. Neye uğradıklarını bilemiyen İslâmlar Kâhyaoğlu çifliği ve Küçükdikilitarıkıyle muhacerete mecbur olmuşlardır.

2 — 11 Haziran öğledensonra saat üçte bu bîçare ahali yolda Kâhyaoğlu çiftliğine muvasalatlarında otuz müsellâh Ermeniden mürekkep bir çetenin taarruzuna uğrıyarak bütün erkekler bir eve kâdınlarla çocuklar diğer bir eve doldurulmuş kırküç erkek yirmibir kadın ve miktarı tesbit edilemiyen çocuklar kamadan geçirilmişlerdir. Ayrıca dördü erkek ve onsekizi kadın olmak üzere yirmiiki

mecruh vardır. Kadınların kollarını ve kulaklarını kesmek suretiyle bilezik ve küpelerini almışlardır.

3 — Adana'nın 10 kilometre şarkındaki İncirlik köyünde 9 Haziran 336 günü Ermeni çeteleri bütün köy halkını biryere doldurup bomba ile berhava etmişlerdir.

4 — 8/9 Haziran gecesi Ermeniler Karaoğlan köyünde Çerkes Hasan Beyin çobanlarından dört kişiyi öldürmüşlerdir.

5 — Adana'nın ~~şarkındaki~~ civarında Çotlu ve İkizce ve Gemisürek, Karaoğlan, Câmili ve Hergel karyeleriyle civarlarındaki çiftliklerin tekmil hayvanatı Ermeniler tarafından gasbedi~~lerek~~lmiş ve Karaoğlanlı'lardan Çerkes Hasan Beyin bin beşyüz koyununu gasbetmişler ve bu gasp ve garetler esnasında Hergel'den bir ve Karaoğlanlı'dan altı kişi öldürülmüştür.

6 — 11 Haziran'da Adana'dan gelen bir tren derûnundaki topla Kürkçü istasyonundan Kürtçü karyesi bombardıman edilmiştir Ve bu bombardımanı mütaakıp Ermeniler köyü ablûka ederek eşyalarını kâmilen gasp ve ondansonra köyü ihrak etmişlerdir. İ.

Büyük Millet Meclisi Reisi
M. Kemal

Bursa'da Ahmet Efendiye 13/minh
Mehmet Rahîm
Saat 1 evvel

Anteb'de Ahmet Efendiye
Mehmet Rahîm
Saat 2.50 evvel

Vesika No: 372

١٢ [illegible] ٢٤٦

بروسه والی لحق فرقه قومندانی رائوف کرسامی بك افندیه

[illegible]

[illegible]

آیده کی [illegible] جمال غوردیم همان کشف ایدیلمه اوزره قومندان بیسویه تبلیغ
جاندرم :

کیلیکیا ده تعطیل مخابره صوکره ارمنیلر طرفنده اهالی اسلامیه یه قارشی [illegible] یاپلان
ویاپلمقده اولان ظلم وفجایعی [illegible] آتیه درج ایدیورم : بشو وقایع توبه
کیلیکیا [illegible] اهالی اسلامیه سنك [illegible] [illegible] غلیان وهیجانی موجب
اولمسه و بونلرك [illegible] تعطیل مخابرات ایدیلمه [illegible] طرفنده اسرانك
[illegible] تسلیم ایتمه یاپدیقلری استخباراتك تطبیقه احتیاج
[illegible] مانع [illegible] اولمقده بولنمشدر .

بشو فجایعه دائر نهایت ویرلسی ایچون جدی تشبثات بولنمکدن چاندرم
عکس تقدیرده بزم ارزو واورز خلافنده قومه [illegible] اهالی
اداره [illegible] [illegible] وقوعه [illegible] [illegible] وقوعه جمله
[illegible] حادثاتده دخی رسولیت قبول ایتمه حکمی بیانه اولنمشدر
بو احوال مخابرات، [illegible] بزم طرفمزده تعطیل ایدیلمسنه [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [

برچه‌نك قرضه اوغرایه‌رق بونه ارکك براوه وقادینلر چوجقلر دیکرلرك
طوغدیرلمسی قره اوچ ارکك کیمسه‌یه قادینه وچوجقلر تثبیت ایدیلمیه چوجقلر
قسادنه کچیرلمشدر. آیریجه دردی ارکك داوه‌سکزی قادینه اطعام اوزره کیمسه‌
آیلی بحروح واردر. قادینلر قولاقلرینی وقولاقدینی کسمك
صورتیله بیله زیلك وکوپه‌لرینی آلمشدر.

۳ - الخه‌نك ۱۰ کیلومتره شرقنده‌کی اینجرلك کوینده ۹ حزیران ۲۲۶
کوفی ارمنی چتلری بونه کوی خلقی بریره طولدیروب بونلر ایله برابر اتیشدر.

٤ - $\frac{8}{9}$ حزیرانه کچه‌سی ارمنلر قره اوغلانه کوینده هرکس حسه کچه چیلدرنه
دوکشی اولدیرلمشدر.

٥ - الخه‌نك جوارنده چوقلی دایزجه وکمی سوره‌سنك قره اوغلانه حاصلی
وهرکل قوبریه جوارنده‌کی چفتلکلرك تکمیل حیواناتی غصب ایدیلمیه
وقره اوغلانه‌لی اردبه هرکس حسه کچه بیل بشیوز قیونی غصب
اتیشدر. بو غصب وغارتدن آمانسزه هرکلدیلر وقره اوغلانلرده
التی کشی اولدیرلمشدر.

۱۱ حزیرانده الخه‌ده کله برتن / کورکچی اتاسیونده
کوزدجی قره‌سی بو بیار دماغه ایدلمشدر. و بو بیار دماغی متاقب
٦ - ارمنی کوی ایلوقه ایدرك اشیالرینی کاملاً غصب واندن صوکره کوی
احراق اتیشدر.

بویوك ملت مجلسی رئیسی

[illegible]

[illegible]

373 No. lı vesikanın açıklaması

Büyük Millet Meclisi Reisi tarafından Fransızlarla akdedilen mütarekenin Fransızlar tarafından ihlâl edilmiş olduğundan tekrar muhasamata başlanılması hakkında birliklere ve ilgililere verilen emrin aslını göstermektedir.

Vesika No. 373

16 Haziran 336

Onikinci Kolordu Kumandanlığına
Onüçüncü Kolordu Kumandanlığına
Anteb Kuvayi Milliye Kumandanı Receb Beye
12 nci Kor. vasıtasiyle Binbaşı Şemsettin Beye
Anteb vasıtasiyle Kilis'te Kaymakam İrfan Beye

ŞİFRE

SİYASÎ

KİLİKYA

1 — Fransızlar tâ'tîl-i ~~muhasamat müddetinin temdidi için müracaat ettiler.~~ muhasamat için takarrür ettirilen mukaveleye riayet ~~etmemektedir~~ etmemiştir ve etmemektedirler. Mütarakeden maksadları esirlerini kurtarmak ve aleyhimize yapmakta oldukları taarruz istihzaratını ikmal etmek için vakit kazanmak~~tır~~ olduğu tahakkuk etmiştir.. Tarafımızdan tâ'tîl-i muhasamattan sonra ~~kendi mıntakalarındaki~~ ekâbir-i memurîn ve eşraf ile birçok mâsum İslâmları tevkife devam etmeleri ve ahalii İslâmiyeye karşı Ermenilerle katliâm yaptırmaları ve iade ettiğimiz üseraya mukabil adette mevkufîn iade etmemeleri suretiyle ~~mütarekenamenin ihlâlinin tâ'tîl-i muhasamat~~ mukarrerata fiilen muhalefet etmişlerdir. Bundan maada bizim tâ'tîl-i muhasamat etmekliğimizden ~~vesilesinde~~ istifade ederek ansızın Ereğli'ye asker çıkarmış ve memleketimizin bir noktasını daha işgal etmişlerdir. Binaenaleyh ~~tâ'tîl-i muh temdit teklifi tarafımızdan kabul edilmiyecek ve~~ kendilerine tarafımızdan haber verilmesine imkân kalmamak üzere 18/19 Haziran 336 nısfılleylinden itibaren bütün ~~Kilikya~~ Fransız cephesinde muhasamat tekrar başlıyacaktır. Şimdiye kadar tarafımızdan verilmiş olan esirlerden başka hiçbir Fransız esiri iade edilmiyecektir. Keyfiyetin derhal en ileri hatlarımıza kadar bütün cepheye tebliği ve kimlere nezaman tebliğ edildiğinin sür'at-i iş'arı mütemennadır. Hiçbir kumandan veya memur tarafından Fransızlara bir tebligat yapılmıyacaktır. Tebligat yalnız Ankara'dan icabedenlere bildirilmiştir. Alâkadar kumandanlar makamat-ı mülkiyeyi ~~sureti mahremanede~~ haberdar edeceklerdir.

2 — 12 nci, 13 ncü Kolordu Kumandanlıklarına, Antep Kuvayi Milliye Kumandanı Recep Beye ve beray-i malûmat Kaymakam İrfan ve Binbaşı Şemsettin Beylere tebliğ edilmiştir.

İsmet

~~Erkânıharbiyei Umumiye Reisi~~
Büyük Millet Meclisi Reisi
M. Kemal

Kapadım 17/minh
Memduh

Vesika No: 373

١٦ حزيران ٢٢٦

+ اردو بكجى قولى اردو قوماندانلغنه

اردو اوجنجى قولى اردو قوماندانلغنه

عسكرى قوماندانلغى رضابكه

+ قره واسطه سيله بكجيلرى شمالديه بكه

حقاب واسطه سيله كليسه قاتولقلرى عرفاندكه

سينك

١ـ . وانسزد تعطيل ~~[illegible]~~ مقدارى اسيرلرى قوماندانه

وعيلده يا مقدم قوماندانى تعصبه تحفظاتى اكمال ايتمك اوزره وقت قزانمق ايچون

تعطيل مخابره ده صوكره كه ~~[illegible]~~ اسلامبولدى توقيفه دوام ايتدرى واريدلك

قتل عام يابديرلدى واعاده ايتمكزا سلايه مقابل توقيفه اعاده ايتدرى صونيلر

~~[illegible]~~ تعطيل ~~[illegible]~~ مقدراته موافقت اتمشدر . بونك ايچون تعطيل

~~[illegible]~~ ~~[illegible]~~ ~~[illegible]~~ استعمال ايتمشدر .

بناء عليه ~~[illegible]~~ ~~[illegible]~~ ~~[illegible]~~ ١١ حزيران ٢٢٦

نصف الليلده اعتبارا بوده ~~[illegible]~~ جهتسز مخابرات ~~[illegible]~~ تكرارنه مثلا مقدار

كيفيته وحال ال ايدى خطاطه قدر بوده جهتيه تبليغ وكيده نه نامه تبليغ

ايلدكلنك سرعت استعمالى ~~[illegible]~~ تبليغ برقوماندانلر طرفنه وانسزد تلغرافات

يانمه حقده ~~[illegible]~~ ~~[illegible]~~ خبردار ايدلمكدر

٢ ـ ١٢ ، ١٣ ، ١٤ ، ١٥ ، ١٦ ، ١٧ ، ١٨ ، ١٩ ، ٢٠ ، ٢١ ، ٢٢ ، ٢٣ ، ٢٤ ، ٢٥ ، ٢٦ ، ٢٧ ، ٢٨ ، ٢٩ ، ٣٠ ، ٣١ ،

374 ve 375 No. lı vesikanın açıklaması

Büyük Millet Meclisi Reisi tarafından Mütarekenin Fransızlar tarafından ne suretle ihlâl edildiğine dair General Gouraud'ya gönderilen Fransızca bir telin asliyle bunun, General Gouraud'ya ulaştırılması için Bursa'da 56 ncı Tümen Kumandanlığına verdiği emrini göstermektedir.

Vesika No. 375

4946	Saat 24	SİYASİ	17 Haziran 336
20	25	KİLİKYA	

Bursa'da 56 ncı Fırka Kumandanı Bekir Sami Beyefendiye

Kumandan Brissot'ya âtideki Fransızca telgrafnameyi heman tebliğ etmenizi rica ederim.

Büyük Millet Meclisi Reisi
M. Kemal

Bursada Hakkı Efendiye 18/minh
Şakir

saat
24,35

Angora Le 17 juin 1920

A son Excellence le Général Gouraud
par le canal du Commandant Brissot

Les Français n'ont pas respecté la Convention établie en vue de la suspension des hostilités. Même après que notre côté eut suspendu les hostilités, il a été procédé du côté français à l'arrestation de hauts fonctionnaires et de notables ainsi que de nombreux d'innocents Musulmans . Les personnes arrêtées ne nous ont pas été restituées. Aulieu de cela elles ont été déportées. Dans les régions d'Adana et de Tarsous les villages musulmans ont été victimes de dévastations et de massacres au cours de la période de suspension. Ces excès n'ont pas cessé. D'autre part profitant de la suspension des hostilités par nous et au cours de cette période les Français ont dirigé des troupes contre Eregli et occupé encore un point de notre territoire. Me basant sur ce qui précède je Vous communique que les Français ont violé avant le terme les clauses de la Convention d'armistice conclue avec eux et par là rendu celleci inopérante

Moustafa Kémal

Le président de l'Assemblée Nationale
Suprême et du Gouvernement National de Turquie

Dépêche Mem Hakki
Le 18/6/1920
24 35
Chabas

Vesika No: 375

[illegible]

[illegible] ده وقوع قوماندانی کرسامی [illegible]

قوماندان [illegible] استده کی [illegible] [illegible] تبلیغ ایتدکده [illegible]

[illegible]

[illegible]

376 No. lı vesikanın açıklaması

Musul ve Diyarbakır vilâyetleri bölgelerinde cereyan eden olaylara dair Diyarbakır Valisi tarafından Dahiliye Vekâletine gönderilen bir raporun suretini göstermektedir.

Vesika No. 376

Büyük Millet Meclisi
Dahiliye Vekâleti
Adet

Diyarbekir
22/6/36

Dahiliye Vekâletine

Zeyl 14 Haziran 36 dün ve bugün Siirt Mutasarrıflığından Cizre Kaymakamlığından alınan 15 16 ve 20 Haziran 336 şifre telgrafnamelerde Haziranın onikinci günü Cizre hududunda iki karyemizi İngilizler tarafından baskın olduğunu ve aynı günde (Sivahpi) mevkiinde rekz-i hıyam eden (Kerkelav) (Haciş) aşiretleriyle (Dilaafr) ahalisi üzerine atılmış olan bombalardan onbeş maktul ve yirmi mecruh düştüğü ve Cizre'nin Hasnan nahiyesine tabi' üç karye ile (Musa Reşan) kabîlesine bombalar atılmış ise de zayiat olmayıp Haziranın onyedisinde bir İngiliz tayyaresinin Cizre kasabası üzerinden geçtiğini andan Şırnak'a ve Sülüpi nahiyesi üzerinden Zaho'ya ricat ettiği cihetle ahval-i vakıa Cizre Kaymakamlığı tarafından İngiliz Mümessil-i Siyasîsine protesto edildiğini Musul cihetinde Herker aşairiyle vukubulan hücum esnasında aşayir-i muhtelifenin iştirakiyle İngilizlerden dört mitralyöz bir cebel topu iğtinam ettikleri ve Herker Hasnan, Haciş, Şemmar Şeyhi Ferhan Paşa, Hamdi Beyin kabîleleri tarafından İngilizlerin takip edilmekte olduğu Musul'un cihet-i cenubîsinde (Elka ile Bakıyye) mevkiinden istîman edilmiş ve hayli esliha, hayvan iğtinam edilerek elde edilen iki mitralyöz lüzum (sat gat) edilerek (feş nde) bırakılmış idüğü iş'ar kılınmakla beray-i malûmat mâruzdur.

Vali Hüseyin Mazhar

Açtım 27 Haziran 336
M.A.

Dahiliye
1826
65 Kalem-i Mahsuşu

Musul Valisi Abdülkadir Beye bir kopyası verildikten sonra beray-i malûmat Erkânıharbiyei Umumiye Riyaset-i Aliyesine takdim.

28 Cami

I
II

30 minh

Rapor 30/minh

Cizre hududunda düşmandan iğtinam.

Vesika No: 376

بویوك ملت مجلسی

داخلیه وکالتی

دیاربکر

26/6/66

ذات والا

ذیل ۱۴ حمله دوه‌سی‌نه مدار مخفی جزیره قمقامنی آلنده‌ن
۱۶ و ۱۷ حمله شب تنفذ اقتدارنده جزیره‌نك اوه آیچی کونی جزیره حدودنه
اکیز و تیرمه انکلیز طرفنه باقیه اولدیغی دخی کونده (سواعی) موقعنده
رکز خیام ایدیه (کرکرلاو) (جیسه) بشیتریه (دلاعفر) اکلیلی درتیه
آتمه اویونه بولیارده اوه به مقابل دیکر بوجوق دوشمکی وجزیره‌نك
حسنه ناحیه‌سنه تابع اوچ قریه ایله (موسی شه) جیلدسنه بولیار آتمه‌لره
صانیقاو دیلیه جزیره‌نك اوه یرلرینی بر انکلیز طیاره‌سنك جزیره قصه‌سی
اوزرنده کچکنی آمنه شاهد وسوی ناحیه‌سی اوزرنده ایکی رجعت ایتدیکی جهتله
احوال واقعه جزیره قمقامنی طرفنه انکلیز مش سیاسیه پروتستو ایدیکنی
مصر جنبنه کرک غیریلر وترعوتو هجوم آتنده عشیر مختلفه‌نك اشتراکیله
انکلیزلره درت متراليوز رصاص طوپی اغتنام ایتدیکلری وکرک حسنه
جیسه، شمرشیخی نوحنه‌نك، حمه‌ی کلیلی قبیله‌لری طرفنه انکلیزلره
تقبیلاتکه وارلرنده [illegible] حسن خوجه‌سنده (آتلا ایه بقه)

موقعنده استحمام ایدلمسه وضعی آچیق ، صوایه آغزم ایچیرک الده ایدیجه
آیی تیاموز زوم [ط غط] ایدیرک [فسه نده] ایقق
اسدیکی اشک - قتقنده ایسه معلومات موجود تر

واد حیه فطه

آچیلم | مقطعه
٢٧ ٢٦

٢ ع ——— واحد
٦٥ قیچ بطن ٨٠٠٦

موجود والیده عبدالقادر بکه رقیه سی ویریلدکده
صکره برای معلومات ارائه ایچیجه
ریاستنه علیه تقدیم

٢٨

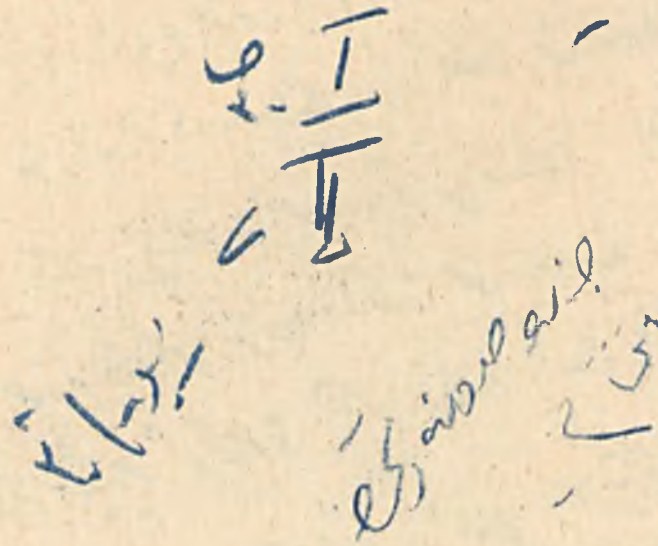

377 No. lı vesikanın açıklaması

Batı Cephesinde 22/Haziran/1336 (1920) da başlıyan Yunan taarruzu üzerine Erkânıharbiye Riyaseti tarafından bugün yayınlanan harb raporunun aslını göstermektedir.

Vesika No. 377

Şifre K. I. K.

Nuri
Erkânıharbiyei Umumiye
Şube
1 2

Ankara
24 Haziran 336

HARB RAPORU
ŞİFRE
ZATE MAHSUSTUR

Miralay Refet Bey Efendiye
Erzurum Şark Cephesi Kumandanlığına
Sivas'da 3 ncü Kolordu Kumandanlığına
Konya'da 12 nci Kor. Kumandanlığına
Diyarbekir'de 13 ncü Kor. Komandanlığına
~~Kuvvâ-i Milliye Kumandanı Ethem Beye~~

Tahrirat { Ankara'da ~~20 nci Kor. Kumandanlığına~~
Garb Cephesi Kumandanı Ali Fuad Paşa Hazretlerine

1 — 22 Haziran sabahından itibaren başlıyan Yunan taarruzu ~~hakkında~~ âtideki neticeyi hâsıl etmiştir:

A — 22 Haziran sabahı, Akhisar ve Soma istikametinde üç Fırka tahmin edilen düşman ~~kuvvetleri~~ kuvveti taarruza başlamış ve pek keşif kuvvetlerin taarruzuna ~~mâruz~~ hedef olan Akhisar kasabası maatteessüf sukut etmiştir. Mezkûr tarihten itibaren şiddetle müdafaaya devam eden Soma cephesinin 24 Haziran zevalinden itibaren muhaberesi munkati' olmuştur. Bu cephenin müdafaası için şimalden Korucuköy istikametinden düşmanın gerilerine icra edilen mukabil taarruzumuzun neticesi hakkında henüz malûmat alınamamıştır.

B — 22 Haziranda Marmara gölünün şimalinden ve mezkûr göl ile Gediz çayı arasından taarruz eden Yunan kıtaatı, göl cenubundaki mevazimiz karşısında tevkıf edilmiş ve gölün şimalinden Pazar köyü istikametine yürüyen düşman kolunun sağcenahına, cenuptan Gediz şimaline geçirilen ihtiyatlarımız tarafından icra edilen mukabil taarruz neticesinde mezkûr düşman kolu şimale atılmış ve takip edilmiştir.

23 Haziranda Salihli mıntakasında cereyan eden muharebat neticesinde kıtaatımız Marmara gölünün oniki kilometre kadar şarkına çekilmişdir.

C — Ödemiş ve Aydın cephelerinin bâzı aksamında 22 Haziranda düşman topçu ateşinden başka hâdise olmamış ve 23 Haziranda bu cephelerde de düşman taarruzu başlamıştır. Faik kuvvetler karşısında mevazıimizin mühim bir kısmı muhafaza edilebilmiş ve bâzı noktalarda düşman siperlerimize girmeğe muvaffak olmuştur. Bu aksamda kıtaatımız beş kilometre kadar geride yeni mevazie alınmıştır.

2 — Etem Bey emrindeki Kuvayi Te'dibiye Kıtaatı 23 Haziran akşamı bil'müsademe muvaffakıyetle Yozgad'a girmiş ve usattan elliden fazlası maktul ve bir kısmı esir olmuştur. Rüesay-i şekavetten bâzıları derdest olunanlar meyanındadır. Eşkıya ile beraber kuvvetlerimize karşı istimal-i silâh'eden birkısım Ermeniler Yozgad'ta bâzı hanelere tahassun ederek bomba kullanmışlar ve mezkûr haneler yakılmak suretiyle istîsal olunmuşlardır. Sungurlu ve Alaca taraflarında bulunduğu haber alınan âsi kuvvetlere karşı Yozgad'ça tedabir te'mine alınmıştır. Boğazlıyan ile muhabere munkati'dir.

Refet Bey kıtaatı 24 Haziran akşamı Çorum'a varmış olacaktır. Miralay Selâhaddin Bey Yenihan'da ve Cemil Cahid Bey kıtaatı Ortaköy'dedir.

3 — Bu rapor 25 Haziran saat 2.30 evvelde ~~Ankara~~ yazılmış ve 3, 12, 13, 20 Kolordularla Şark ve Garp Cepheleri Kumandanlıklarına, Miralay Re'fet Beye ~~ve Kuvayi Milliye Umumi Kumandanı Ethem Beylere~~ yazılmıştır. Yunan cephesi hakkındaki malûmat bir taksim ikiyüzbin mikyaslı yalama haritaya göredir.

Erkânıharbiyei Umumiye Reisi
İsmet

Kapadım 25/minh
Nuri
Recep

Fuad Paşa Hazretlerine ait tahrirat
yazılmıştır. İ. I 24/25/minh

Hususî not:

yazılmıyacak

Düşman tayyareleri muhtelif mevakıe ve mevazıe ve ezcümle Balıkesir bombalarla taarruz etmişler ve Balıkesir'de ahaliden telafat vukubulmuştur.

Soma ile muhaberenin munkati' olduğu ve Şark Cephesi K. Âşir Beyin Karargâhını Eşme'ye çektiği ~~Alaşehir~~ Salihli'nin sukut ettiği ve düşmanın Alaşehir'e yaklaştığı ikinci dereceli eşhas tarafından istihbara atfen bildirilmiştir.

Vesika No: 377

(١)

آنکارا جبهه‌سی

٥.

انقره
٢٢ حزیران ٣٢٦

[illegible]

[illegible]

[illegible]

۵ - اوده سنه و آیدیه جه‌ریان مضبطه‌سنده «۵» خزینه‌ده‌کی طوپ آتشنه باشلنمش حادثه‌لر اولمسنه و «۴» خزینه‌ده بولونان طوپ‌لرده‌کی تعویض باشلانمشدر. فائقه‌قوندقچی‌لرک مواضعه‌لری اولان چشمه‌ی مضبطه‌ایدیلمسنه و مضبطه‌نک تصدیقلرنده وکیل سیدریزه‌نک موقعه‌لری اولمشدر. بو افسرلرک قطعاتنک نصب کیلونلرنده‌کی مواضعه آلنمشدر.

۶ - اوچنجی امر اوزرینه قوای تادیبیه قطعاتی «۳» خزینه‌ده اختفا ایدن اشقیا ایله محاربه‌یه مرتبط بولونان اوده‌کی مصادمه‌لر اللری ایله قصدلری تعقیب و چشمه‌سی اولمشدر. رؤسای شقاوتدن بعضیلری دوستلرینک خانه‌لرینده‌در. اشقیا ایله بابه قوندقچی‌لرک استحصال ایدیلمه‌سی چشمه‌سنه یوزیاوده مضبطه خانه‌لره تحصن ایدرلر بومناسبتله و قندکو خانه‌لر یاقیلمه صورتیله استحصال اولونمشدر. سونسوزلو و آلاجه‌طوزلو بولندقلری ضبط آلنان خاص قوندقچی‌لر یوزیاوده تدابیر تأمینیه آلنمشدر. بو نزاعلرک ایدامی برده منتظردر.

زافت بک قطعاتی «۲» خزینه اختفا چورومه و ایسه‌لرده‌در. بیالای صلاح‌الدین بک خانده و جمیل چاوش‌بک قطعاتی اوزرینه کویده‌در.

۲ - بوزیوز «۵۰» خزینه ۲۰/۲ حصه ~~[illegible]~~ یاپلمسنه ۱۲ ۲ ۴۷۰ ۲ قرار ورلمش شرقجه‌لر وغربجه‌لر ~~[illegible]~~ یاپلمشدر. یونانه چه‌ی حفظه‌کی سلامات بیننده‌کی یوزیاپ نیکلر بالاده فریقه‌لر کوره‌لر

[illegible]

[illegible] اولمسنه عجبا نیه

تاریخنده ۱۰۶ ۲/۲۰ ز

عجبا

حصه‌سنه نظراً دشمن طیاره‌لری تخلیه‌لر و مواضعه ~~[illegible]~~ برمبارله قوصه‌لنمشدر و بالکیسره اهالیه تلفات دوقوع بولمشدر.

صورت ایدنی‌سنه نقطه‌نظرلری و شرقجه‌لرک تشکیلاتلری حقنده چیلکیه ~~[illegible]~~. فاعلینه شرط ایندکی وکیل آلاشره یاپلاشدرلمسی و بیننده‌کی اشخاص طرفنه استخباره‌لر بیلمه‌سی لازمدر.

یاپیلمالی

378 No. li vesikanın açıklaması

Erkânıharbiyei Umumiye Riyaseti tarafından 22/Haziran/1336 Yunan taarruzu üzerine durum hakkında Vilâyetlere, Kolordulara ve Ajansa gönderilen tamimin aslını göstermektedir.

Vesika No. 378

TELGRAFHANEYE BİR SURETİ GÖNDERİLDİ.

Erkânıharbiyei Umumiye Riyaseti
Şube
2

İ. I 25/minh

Ankara
25/6/36

AÇIK TELGRAF
MÜSTACELDİR.

Edirne'de 1 nci Kor. K. (şifre)
Bilûmum Vilâyata
Müstakil Livalara
Kolordulara Ankara vilâyetine
Fırkalara 20 nci Kor. ya tahriraten
Belediye Riyasetlerine
Posta ve Telgraf M. lıri Umumilerine

Tahriratlar yazılmıştır.
25/6

SURETİ AJANSA

YAZILMIŞTIR. 25
İ. I

İ. I.

1 — Yunanlılar 22 Haziran sabahından itibaren Akhisar istikametine taarruza başlamışlar ve 23, 24 Haziranda dahi Salihli ve Kelâs istikametlerine taarruz etmişlerdir.

~~Şimal cephemizin şimal aksamında bâzı parçaları za'yettik. Soma'ya müteveccihen istikametinde de taarruz etmektedirler. eden düşman kolunun gerilerine şimalden mukabil taarruz icra edilen mukabil taarruzlarımızın neticesi hakkında henüz malûmat almadık.~~

~~Kelâs mıntakasında ve daha cenupta inkişaf eden şedit muharebata rağmen mevzilerimizin kısmı küllîsi mühim birkısmı elimizdedir. Za'yedilen ehemmiyetsiz bâzı siper parçalarını terkeden kuvvetlerimiz birkaç kilometre gerisinde teceddi-i mukavemet etmişlerdir.~~

2 — İngilizler bugün (25 Haziran) kuvvetli bir donanma himayesinde Mudanya'ya ~~üçyüz~~ bahriyeli askeri çıkararak telgrafhaneyi işgal etmişler ve mezkûr sahil aksamını muhafazaya memur kıtaatımız vaziyyet-i lâzimeyi ahzeylemişlerdir.

3 — Bütün âlem-i ~~İslâm~~ insaniyetin ~~insafkâr~~ munsıf âzasını ~~ve âlem-i medeniyetin de insafkâr tabakasını büyük bir nefretle~~ müteessir eden ~~ve memleketimizin~~ ve millet ve memleketimizin külliyyen imhasını hedef ittihaz eyliyen sulh muahedenamesini cebren tatbik ettirmek ~~üzere bintürlü vesait istimaliyle dahil-i memlekette Anadolu'nun inhilâ~~ istiyen İngilizler evvelâ Anadolu'nun dahilden inhilâli için hertürlü vesaitle çalışmışlar ve dahilde tertip ettikleri fitne ocaklarının söndürüldüğüne şahit olduktan sonra ~~kaatil~~ Yunanlıları aleyhimize tahrik eylemişlerdir. İngiliz Ceneralinin de dahil olduğu Beynelmilel Komisyonun tahkikatı neticesinde İzmir'deki mıntakai işgali misli görülmemiş zulümlerle inlettiği kemal-i vüzuhla sabit olan Yunanlıların tekrar yine İngilizler tarafından yeni facialara sevkedilmesi bütün millet için mucib-i intibah ~~olmalıdır~~ olmalı ve müdafaai meşruamızın tevfikat-ı sübhaniyeye ıktıranı için Müdafaai Milliyece tevessül olunan tedabire ~~bütün memur~~ memur ve ahaliyeli bütün efrad-ı ~~milletin~~ millet âzami muavenet ~~ve hizmet etmelerini... hükûmetçe.... ettiğimiz tedabire~~ ve millette birbirlerine müsabaka etmelidir.

Erkânıharbiyei Umumiye Reisi
İsmet

[illegible]

[illegible]

[illegible]

379 No. lı vesikanın açıklaması

Şark Cephesi Kumandanlığının 25/Haziran/336 gününe ait Erkânıharbiyei Umumiyeye gönderdiği harb raporunun suretini göstermektedir.

Vesika No. 379

Harb raporu

Şark Cephesi Karargâhı
25/Haziran/336

Ankara'da Erkânıharbiyei Umumiye Riyasetine

1 — Zengibasar cephesinde şayanıarz bir vukuat yoktur.

2 — Bardız cephesinde kıtaatımız Akmezar dağı Bardız yaylası, Hasangazi dağı ve Oltu tarafında da Tuzla şark sırtları hattındadır. 24 - 25/Haziran/336 Bardız cephesinde düşman tarafından mevziî taarruzlar yapılmış ise de tardedilmiştir. Ermenilerden mevziimiz önünde başıbozuk elbiseli altı maktul kalmıştır. Üzerlerinde hiçbir vesika yoktur.

3 — 24/Haziran/336'da Allahüekber istikametinden Zakim yaylasına doğru ilerlediği arzedilen düşman topçu ateşimizle tevkıf edilmişti. Bu kuvvet Kemni'de bulunduğu mahalden 6 kilometre geridedir.

4 — 25/Haziran/36 saat/4 sonraya kadar Bardız ve Oltu cephesinde Ermenilerin hareketi olmamış ve tarafeyn arasında ateş teati olunmamıştır.

5 — İşbu rapor 25/Haziran/36 saat/5 sonradan telgraf merkezine verilmiştir.

Şark Cephesi Kumandanı
Kâzım Karabekir

Açtım 26/minh
Sabri

I

27/minh

II

İ. Takrir.

Vesika No: 379

حرب راپورتی

مشیریه قرارگاهی
۲۵/ حزیران/ ۲۶

انقره دان آلمانیه تحویل یاپیلنه،

۱ — نکلی باغات جهتنده شیاره عمله بر وقوعات یوقدر.

۲ — باردیز جهتنده قطعتمز آقدمزار طاغی باردیز بایلاری، حسن غازی طاغی و اولی طرفنده ده طوزلا شرقه صوتری خطنده در. ۲۴/۲۵ حزیران/ ۲۶ باردیز جهتنده دشمن طرفنه موضعی تعرضه بایلیمسه ایسه‌ده طرد ایدلمشدر. آرمیده‌ده موضعمز آلتی بشی بوزونه ایسه‌لر ۶ مفقود قالمشدر. اوزرلرنده چیخ بر وضعیت یوقدر.

۳ — ۲۴/ حزیران/ ۲۶ ده الله‌اکبر استقامتنده، زاکلم بایلاسنه طوغری ایدوله‌جکی عمله ایدیلیه دشمن طوبجی آتشیله توقف ایدلمشدی. بو قوت کرمی ده بوطندیغی محلده ۶ کیلومتره کری ده در.

۴ — ۲۵/ حزیران/ ۲۶ ۴ قده‌یه قدر باردیز و اولی جهتنده اینیلدی. حرکتی اولمامسه و طرفیمه آره‌سنده آتشه تماسی اولمامشدر.

۵ — ۱۰ شوبات یوم ۲۵/ حزیران/ ۲۶ ۵ قده‌ده تلغراف مرکزیه ویرلمشدر.

آجیلم

مشیریه قرارگاهی
کاظم قره‌بکر

380 No. lı vesikanın açıklaması

Erkânıharbiyei Umumiyenin 22/Haziran/36'da başlıyan Yunan taarruzunun mütaakıp günlerde gelişme tarzına ve iç cephelerdeki duruma dair 26/Haziran/36'da Vekâletlere ve Kolorduya yayınladığı harb raporunun aslını göstermektedir.

Vesika No. 380

Numara
2

Erkânıharbiyei Umumiye Riyaseti
Şube
2

Ankara
25/6/36

Nuri

ŞİFRE

Zata mahsustur.

TAHRİRAT

Yozgad'ta Ethem Beye şifre
Edirne'de 1 nci Kor. K. şifre
Erzurum'da Şark Cephesi K. lığına
Miralay Refet Beyefendiye
Sıvas'ta 3 ncü Kor
Konya'da 12 nci Kor.
Diyarbekir'de 13 ncü Kor.
Ankara'da Garb Cephesi K.
Vekillere

Yazılmıştır 25/26 mayıs

Şer'iyye Mustafa Fehmi Efendi
Müdafaai Milliye Fevzi Paşa
Nafıa Fâzıl Paşa
Adliye Celâlettin Arif Bey
Dahiliye Câmi Bey
~~**Hariciye Vekâletine**~~
Maarif Riza Nur Bey
Sıhhiye Adnan Bey
~~**İktisat Vekâletine**~~
Maliye Hakkı Behiç Bey

1 — Yunan cephesinde muharebat devam etmektedir. Salihli'yi işgal eden düşman Alaşehir istikametinde yürümüştür. Daha cenuptaki aksamda birkaç kilometreye inhisar eden ~~ehemmiyetsiz~~ mevziî tebeddülât vukubulmuştur.

2 — Şimal cephesinin solcenahı düşmanı, Kurtulmuş — Dikentepeler — Sivişler hattında tevkıf ediyor. Düşman Soma'yı işgal etmiştir. Ancak Şimal cephesinin solcenahı tarafından Koruyucuköy, Tekke ve Yabancılar üzerlerinden Bergama istikametinde ~~icra~~ düşmanın gerilerine icra edilmekte olan taarruz lehimize inkişafa başlamış ve taarruz eden kuvvetlerimiz düşman taarruzundan evvelki cephenin onbeş kilometre cenubuna kadar muvaffakıyetle ilerlemiştir.

3 — Bugün (25 Haziran) sabahleyin kuvvetli bir donanma himayesinde ~~ve kuvvetlerimizle bilmüsademe düşman~~ efrad-ı bahriyeden mürekkep ~~düşman~~ İngiliz kuvvetlerinin Mudanya'yı ~~işgali~~ bilmüsademe işgali üzerine kuvvetlerimiz şehir haricinde mevâzii lâzimeye çekilerek İngiliz İşgal Kumandanı protesto edilmiş ve şehri tahliye etmeleri için bir ültimatom tevdi' edilmiştir. Akşam üzeri kasaba düşman tarafından tahliye olunarak kıtaatımız tarafından işgal olunmuştur.

4 — Yalova, Gemlik, ~~Karamürsel~~ sahillerinde düşman kuvayi bahriyesine mensup merakip iskandil ve tarassutla meşgul olmuşlardır.

Karamürsel bir ~~düşman~~ İngiliz müfrezesi tarafından işgal olunmuş ve bu düşmanın tardı için tedabir~~-i mümkine~~ e tevessül olunmuştur.

5 — Yozgad'ta derdest edilen rüesay-i usattan sekizi kanuna tevfikan idam olunmuşlardır.

6 — Anzavur'a mensup bir müfreze bugün Çanakkale'ye gelmiştir.

7 — Bu rapor 26 Haziran 336 saat/2 evvelde Şark ve Garp Cepheleriyle Kolordulara ve Vekâletlere yazılmıştır.

Erkânıharbiyei Umumiye Reisi
İsmet

Recep

Kapadım 25/26/minh
Memduh

[illegible]

[illegible]

[illegible]

مادهٔ ٣ — با اعلام اشغال اداره قوتریه شهر خارجه
مواضع لازمه جهت اکمال اشغال قوماندانی پولیس و شهر
تحت اختیار ایچف بولنجانوم توزیع ایلمشدر. اختلال وزن قضیه
ترکه تحت اختیار ایچف حصوصیه قطعاً طرف
اشغال اولنمشدر.

٤ — بالوه، کلک، ... صلاحیه ترکه قوانیجی
منتخب مراکب اشغالیه وتر صدله تشغیل اولنمشدر.
قوه برس بولنمیان طرف اشغال طالبه و بوتکلف طوتان ایچف
تدابیر تماس اولنمشدر.

٥ — یوزیاوده و روس ایدیه رؤسای عصاتدن سکزی قانونه
موافقاً اعدام اولنمشدر.

٦ — انزاوورده منتخب برنوزه تکلیف جنایه مقدم کتمشدر.

٧ — بو — پو — ٩٠ طوزلی ١٢٦ ... ٥ ... ذب
جهاریه قطعاً ... و ... میشدر.

امضا عدیمه بیه

صحت

نیابت

381 No. lı vesikanın açıklaması

Garp Cephesi Kumandanı tarafından cephesini ilgiliyen olaylar hakkında 25/Haziran/36 tarihinde Erkânıharbiyei Umumiyeye gönderilen bir raporuu aslını göstermektedir.

Vesika No. 381

Ankara
25/Haziran/36

Erkânıharbiyei Umumiye Riyasetine

1 — İngilizlerin 25/Haziran/36'da saat 8.40 evvelden itibaren Mudanya'ya yaptıkları ihracat hakkında mevrud iki rapor aynen takdim kılındı. Bu hareketten maksadın, Yunanlıların Akhisar — Soma cephelerindeki taarruzlarını, 56 ncı Fırka kıtaatını tesbit etmek suretiyle teshil eylemek ve aynı zamanda bugibi ihracata karşı nasıl davranacağımızı tecrübe etmek olduğu 56 ncı Fırka Kumandanlığına yazılmış mümkün mertebe Kuvayi Milliye kıtaatını isthdam etmek ve kıtaat-ı nizamiyeyi ihtiyacat-ı âtiye için elde bulundurmak şartiyle İngilizlere karşı, iş'arı veçhile taarruza geçmesi tasvip olunmuştur. Alınacak raporlar peyderpey arzolunacaktır.

2 — 24/Haziran/36 günü yüzelli piyade ve seksen doksan süvari kuvvetinde bir müfreze Alikâhya çiftliği (Alipaşa) mevkiine kadar ilerlemiş ve tekrar İzmid'e çekilmiştir.

3 — İzmir cephesi hakkındaki raporlara nazaran Afyonkarahisar'ına gelecek dört taburla birlikte 11 nci Fırka Kumandan Vekili Kaymakam Mümtaz Beyin de serian hareket etmesi yazılmıştır.

Garp Cephesi Kumandanı
Ali Fuad

Ultimatom, taarruz hazırlığı ve binnetice tahliye

Mudanya işgal raporları merbut

انقره

۲۵ حوت ۳۶

اتکان جبهه عمومیه ریاستنه

۱ — انگلیزلرك ۲۵ حوت ۳۶ ده ۸ اولی اجنبی سفاینی بادفعی اخراجات حقنده مورد ابکار رابورینی تقدیم ایتدك . بو حرکتك مقصدك ، بونلرك آقصار - صوم جهاز لرنه کی تعرضی . فرقه ۵۶ قطعاتی ثبت ایتمك صورتیله تسریح ایدیلمك وعی زمانی برکبی اخراجاتك قوشولمسی وبا ایکنجی ایدی اولدیغی فرقه قوماندانلغنه باشلامه مکمه ونه قوای مسلحه قطعاتی استخدام ایتمك وقطعه تقاعدی اجتماعات آیه ایچنده اولمه زمه شرطیله انگلیزلره قاریشی ، اشعاری وجهله تعرضه کچمسی تقریب اولنمشدر . آلدیغمز رابورلر یا دریا عومومی اولمقدن

۲ — ۲۵ حوت ۳۶ کونی بوزلمش یاره وسک یلقه سواری قوتلر برفوزه ع کاج چفتلکی (ع باشی) موقعنه قدر ایرولامسه وتکرار ایزمیر چکیلمشدر .

۳ — ایزمیر جهتی حقنده کی رابورلره نظراً آقیونه قره حصاره کمه جك درده صورله بکمه فرقه ۱۱ قوماندانه ویلیه قومقام حقنده تلغراف ده سابقاً حرکه اجنبی باشلامشدر .

عرض ایدرم قوماندان

[illegible]

[illegible]